

ALUMINIJ

Glasilo delovnega kolektiva tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

IZDAJA DELAVSKI SVET
TOVARNE GLINICE IN
ALUMINIJA
»BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO

Urejuje uredniški odbor:
predsednik Marjan Bizovičar, člani: Vida Detiček,
Anica Klajnšek, Anton Kozderc, Ivan Mazera, Franc
Meško, Simon Pešec, Ivan
Tušek, Franc Vrlič, Mirko
Zupanič

Odgovorni urednik:

Inž. Stane Tonejc

Naslov uredništva:

Aluminij Kidričevo

Tekoči račun pri NB Ptuj

604-19-1-320

Telefon 3 10 95/240

Rokopisov ne vračamo
Tisk: tiskarna časopisnega
podjetja »Mariborski tisk«
Maribor

Št. 3

MAREC 1964

LETNIK II.

Obisk predsednika ZIS Petra Stamboliča v naši tovarni

Predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolič je v spremstvu predsednika izvršnega sveta SR Slovenije Viktorja Avblja, podpredsednika izvršnega sveta SRS Janka Smoleta, člana ZIS Marina Cetiniča, Vujice Gojinoviča, Alberta Jakopiča in Rika Jermana ter drugih obiskal 1. marca 1964 našo tovarno.

Gostje so prispeli nekaj pred 11. uro v tovarno. Pred upravnim poslopjem so goste pričakali predsednik OLO Maribor Marko Kržišnik, dipl. inž., sekretar okrajnega komiteja ZKS Maribor Tone Kropušek, predsednica občinske skupščine Ptuj Lojzka Stropnik, direktor TGA Franjo Grünfeld, dipl. inž., in predstavnik organov samoupravljanja. Takoj nato je tovariš direktor povedel goste na ogled podjetja. V tovarni glinice je sprejel goste vodja ekonomske enote Franc Auer, dipl. inž. Ob tolmačenju tehnološkega procesa smo predstavniki podjetja odgovarjali na vprašanja, ki so se nanašala predvsem na izvedbo rekonstrukcije tovarne glinice in na probleme, ki so nastajali med izvajanjem rekonstrukcije. Gostje so z velikim zanimanjem sledili razlagi inž. Auerja o pomenu avtomatizacije in možnosti vodenja celotnega proizvodnega procesa iz dveh komandnih mest. Tovariš direktor pa je razložil vpliv kvalitete boksitov na proizvodni proces.

Po ogledu tovarne glinice je kolona zavila proti tovarni aluminija. Najprej so si gostje ogledali elektrolizo — dvorano »A« pod vodstvom vodje ekonomske enote aluminija Franca Lejka, dipl. inženirja. Elektroliza ni bila v pogonu zaradi redukcije električne energije. Gostom so razložili, kako veliko škodo bo utrpelo podjetje zaradi redukcije električne energije. Iz elektrolize, dvorane »A«, je vodil inž. Lejko goste v tovarno anodne mase. Tu jim je obrazložil proizvodni proces. Gostje so si nato tudi ogledali novo elektrolizo, dvorano »B«. Ob razlagi tehnološkega procesa se je predsednik ZIS Petar Stambolič napotil k skupini črpalcev aluminija ter si ogledal polnjenje črpalnega lonca z aluminijem. V livarni so si gostje ogledali livanje in odlitke aluminija.

Po končanem ogledu podjetja smo skupno odšli v sejno dvorano.

no upravnega odbora na razgovor, v katerem smo ponovno načeli probleme in situacijo našega podjetja ob redukciji električne energije. Največji poudarek je bil na nepravilnostih distribucije električne energije, ki ima zmeraj za posledico redukcijo električne energije. Obrazložili smo jim neenakopravni položaj našega podjetja nasproti dobaviteljem električne energije. Glede oskrbe z električno energijo je vsak od navzočih povedal svoje mnenje. Mnenja so bila sicer različna, osnovno pa je, da bo treba sistem elektrogospodarstva spremeniti in da bo še v naslednjih letih problem oskrbe z električno energijo, kolikor ne bo naše gospodarstvo v stanju, da v čim krajšem času zgradi nove proizvodne kapacitete za proizvodnjo električne energije.

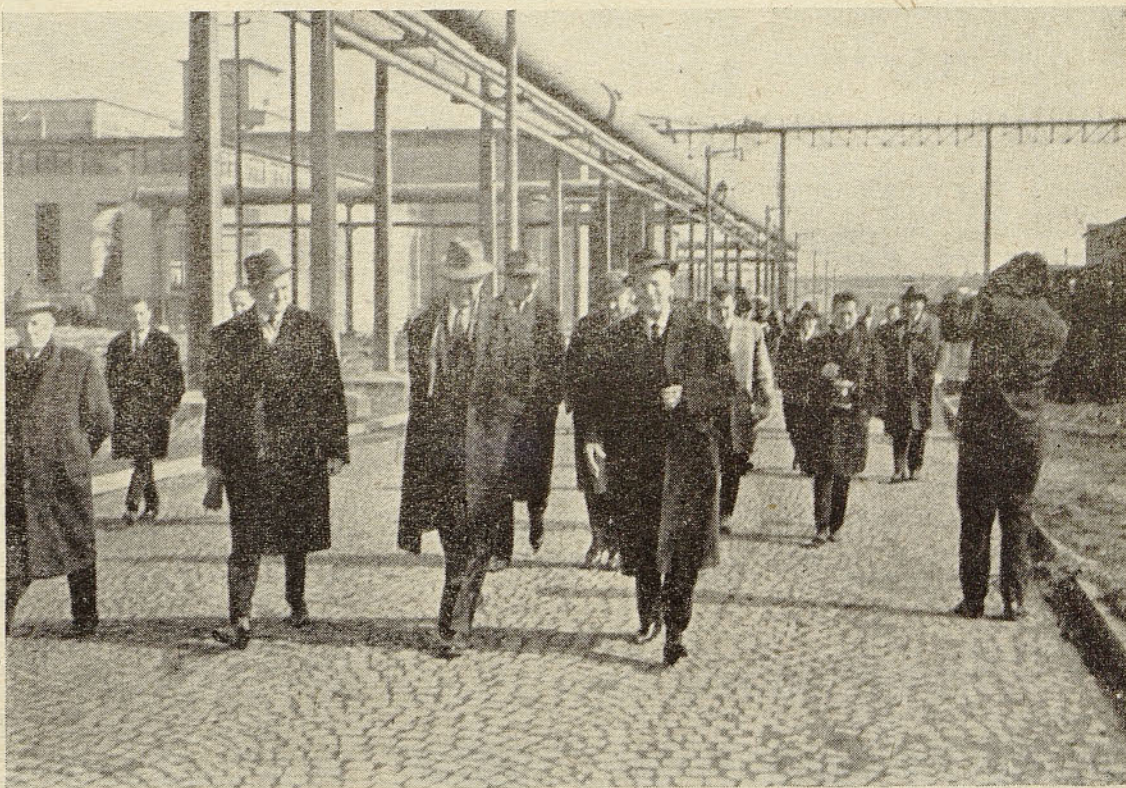
Predsednik ZIS Petar Stambolič je postavil tudi vprašanje, kako ima podjetje planiran razvoj. Direktor inž. Grünfeld mu je obrazložil, da bo potrebnih še nadaljnjih deset milijard investicij za povečanje proizvodnje glinice na 150.000 ton letno in aluminija na 65.000 ton s tem, da je kapaciteta anodne mase zadostna za to količino proizvodnje, za kar pa bo potrebno novih 400 milijonov kWh električne energije. V nadaljnjih razgovorih so posamezniki smatrali, da bi naj podjetje bilo soinvestitor pri izgradnji elektrarn. Razprava je tekla tudi o transportu. Povedali smo, da nismo brez težav in problemov kljub temu, da ima podjetje svoje vagone za prevoz premoga.

Petar Stambolič se je zanimal tudi za organizacijo samoupravnih organov, delitev dohodka, družbeni standard, za strokovne kadre; skratka, razgovor je potekal zelo sproščeno. Žal nam čas ni dopuščal, da bi naše visoke goste še podrobneje informirali o naših uspehih in težavah.

Z obiskom predsednika ZIS Petra Stamboliča in drugimi gosti

sti je kolektiv dobil ponovno priznanje, da v jugoslovanski skupnosti zavzema vidno mesto.

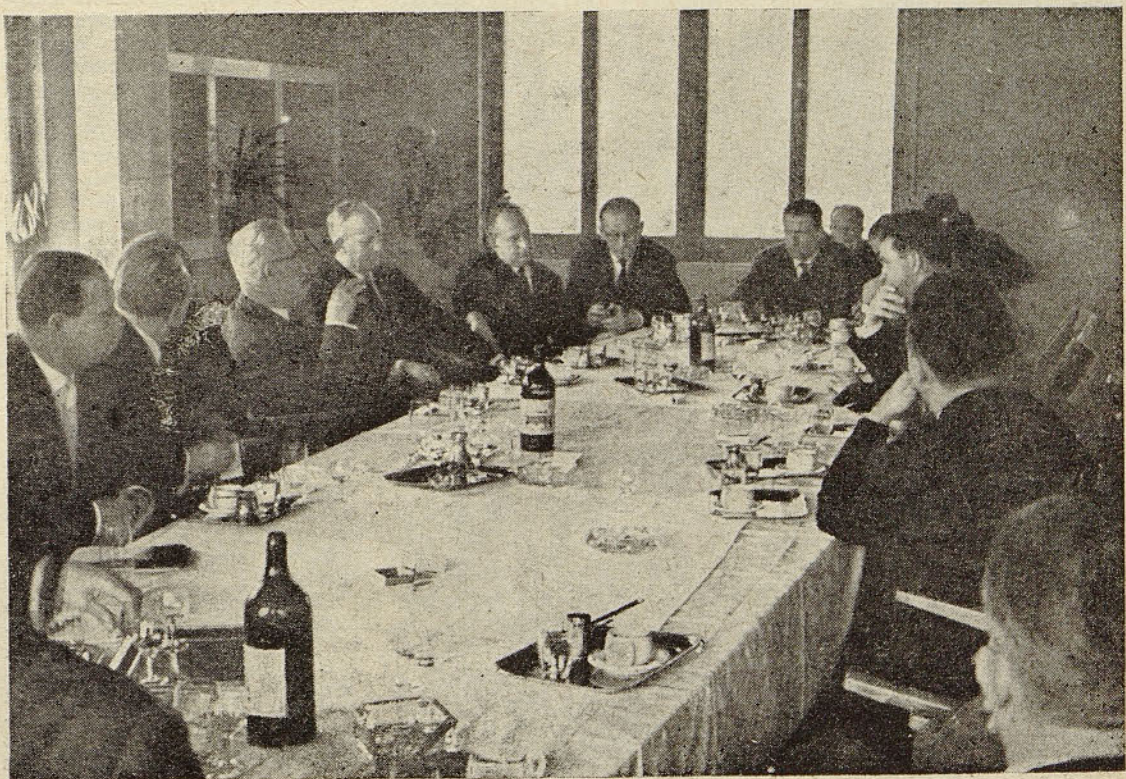
Simon Pešec

Gostje v tovarni: v sredi predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolič, spremljata ga — na desni — predsednik okrajne skupščine Maribor Marko Kržišnik, levo pa direktor naše tovarne Franjo Grünfeld

Direktor inž. Grünfeld in Lojzka Stropnikova pozdravljata ob prihodu predsednika IS SRS Viktorja Avblja.

Razgovor z gosti v sejni dvorani

Posnetki: J. Vrabl

Zasedanje centralnega delavskega sveta

Centralni delavski svet je imel 14. februarja 1964 dve redni seji.

Na prvi seji oziroma 20. redni seji je obravnaval izvršeno inventuro, ki jo je v celoti sprejel s predlogi centralne popisne komisije. Delavski svet je nadalje odredil knjiženje viškov oziroma manjkov ter imenoval posebno komisijo za pregled inventurnih manjkov v strojnem vzdrževanju aluminija, ki je dolžna do prihodnje seje razčistiti knjiženje manjkov osnovnih sredstev, ki so bila v preteklem letu ukradena.

SPREJET ZAKLJUČNI RAČUN IN POSLOVNO POROČILO

Najvažnejša točka 21. redne seje CDS je bila razprava o zaključnem računu podjetja. Vodja finančno računskega sektorja Milan Longhino je navzočim članom CDS obrazložil zaključni račun. Poslovne rezultate je primerjal z enakimi pozicijami leta 1962 in obrazložil vzroke bolj-ših oziroma slabših rezultatov.

O poslovnih rezultatih leta 1963 bodo razpravljali vsi sveti proizvajalcev na svojih sejah, najvažnejši podatki bodo pa posebej objavljeni v časopisu, zato ne navajamo tukaj podrobnosti iz zaključnega računa.

Poslovno poročilo še ni bilo v celoti izdelano do seje centralnega delavskega sveta, zato je bilo sklenjeno, da bo delavski svet razpravljal o njem na nadaljevalni seji dne 17. 2. 1964. Na nadaljevalni seji so se člani delavskega sveta seznanili z analizo poslovnih rezultatov, finančnega in komercialnega poslovanja; celotno poslovno poročilo pa je bilo dostavljeno vsem svetom proizvajalcev proizvodnih in ekonomskih enot.

Po razpravi je centralni delavski svet potrdil predloženi zaključni račun in poslovno poročilo v nespremenjeni obliki, kot je to predlagal upravni odbor, in sklenil, da bodo predlogi kolektiva po poslovnem poročilu predmet posebne razprave.

NAGRADE ZA DELO PRI REKONSTRUKCIJI

Upravni odbor je predlagal centralnemu delavskemu svetu, naj dodeli ekonomski enoti vzdrževalnih obratov in prometni sekciji kvoto za obračun nagrad za delo pri rekonstrukciji. Zadolžil je finančno računski sektor, da izračuna kvoto za nagrade tako, da ugotovi razliko med nagradami, ki so bile za prvo polletje leta 1963 nižje za vzdrževalne obrate za 19,66 %. Tako ugotovljeno kvoto razdelijo sveti proizvajalcev proizvodnih enot ekonomske enote vzdrževalnih obratov in prometne sekcije med zaposlene.

TOPLI OBROK

Na 19. redni seji je imenoval centralni delavski svet posebno komisijo, ki je bila dolžna proučiti možnost uvedbe enolončnice v našem podjetju. Komisija je vso zadevo preštudirala in podala delavskemu svetu obširno poročilo. Iz poročila izhaja, da bi bilo možno organizirati enolončnico v našem podjetju, vendar je to zvezano s precejšnjimi investicijskimi vlaganji. Urediti bi bilo potrebno primerne kuhinje, nabaviti posodo in druge pripomočke, ki so potrebni pri pripravljanju enolončnice, kar vse bi stalo okrog 7.722.000 dinarjev. Zaradi specifičnosti dela v podjetju je potrebno enolončnico dostavljati v posamezne obrate, kjer je potrebno urediti primerne jedilnice. Po predračunu je potrebnih za nabavo dostavnega avtomobila in za ureditev jedilnic z inventarjem 23 milijonov 500.000 dinarjev, tako bi torej znašala skupna investicijska sredstva preko 31.220.000 dinarjev. Delavski svet je razpravljal tudi o ceni enega obroka. Člani kolektiva bi naj plačali samo materialne stroške, ki bi znašali po obroku 70 dinarjev, dejanska cena enolončnice pa bi bila približno 150 dinarjev. Razliko bi morali kriti iz sklada.

Po daljši razpravi je CDS sklenil, da se načelno strinja z uvedbo enolončnice v našem podjetju in z ureditvijo prostorov. Centralnemu zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani je dal v izdelavo celotni elaborat za uvedbo enolončnice v našem podjetju, predsednika komisije Martina Učakarja pa je zadolžil, da poskrbi za naročilo elaborata, ki mora biti pripravljen do naslednje seje CDS.

POVEČANJE KAPACITET POČITNIŠKEGA DOMA

Centralni delavski svet se je strinjal s predlogom upravnega odbora, da je potrebno razširiti kapacitete našega počitniškega doma »Aluminij« v Crikvenici. To je možno doseči z nakupom sosednje stavbe »Vile Lade«, ki jo prodaja podjetje »Merkur« iz Zagreba. Centralni delavski svet je imenoval posebno komisijo, ki ji predseduje Boris Solovjev, in si je dolžna ogledati, v kakšnem stanju je stavba, ki je na prodaj, in dobiti potrebne podatke oziroma ugotoviti prodajne pogoje.

Centralni delavski svet je vzel na znanje, da je upravni odbor po predhodnem pooblastilu CDS podal soglasje k otvoritvi novega delovnega mesta analitika za aluminij in zlitine s srednje strokovno izobrazbo v PE laboratorija aluminija in anodne mase.

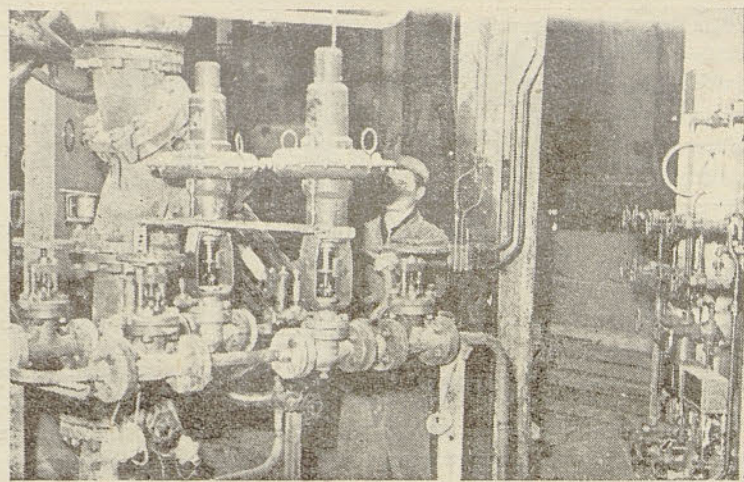
Na osnovi odloka o merilih za obračunavanje in plačevanje biološke amortizacije za regeneracijo gozdov je CDS določil višino v znesku 1100 dinarjev od m³ posekanega lesa za leto 1963 in 1964. Sredstva biološke amortizacije se lahko trošijo za obnovo in nego gozdov.

Zdravstvenemu domu Kidričevo je bila odobrena dotacija v znesku 1.567.000 din za nabavo medicinske opreme, in sicer: kolposkopa, prenosnega aparata za kisik, električnega kauterja, treh žarnic za UKW aparat za obsevanje, centrifuge za ožemanje perila in colorimetra. CDS je nadalje odobril nabavo aparata za štetje krvnih teles v vrednosti 1.500.000 din, omare za sušenje rentgenskih filmov v vrednosti 230.000 din in strokovne medicinske literature v vrednosti 58.000 din ter novega vrtnega stroja tipa AIROTOR za potrebe zobne ambulante. Navedena oprema ostane v lasti našega podjetja, dana pa bo v uporabo Zdravstvenemu domu Kidričevo.

V razpravi o delu Zobne ambulante v Kidričevem so člani CDS ugotavljali, da delavci našega podjetja čakajo na zobozdravstvene usluge oziroma so naročeni za zelo dolga razdobja, zato je bilo napisano pismo Zobni ambulanti, v katerem je med drugim rečeno: »Centralni delavski svet smatra, da bo z nabavo novega vrtnega stroja pospešeno delo v zobni ambulanti, tako da bodo imeli člani našega delovnega kolektiva prednosti pri zobozdravstvenih uslugah in jim ne bo potrebno tako dolgo čakati od ene do druge usluge.«

Na eni izmed zadnjih sej je CDS sprejel novo organizacijsko shemo PE Livarne. S to shemo lovnih mest, ki niso bila ocenjena. Svet proizvajalcev PE Livarne je ta delovna mesta ocenil, ocenitev je sprejel svet proizvajalcev EE aluminija, delavski svet pa ni imel na ocenitev pripomb, zato je podal k njej soglasje.

CDS je nadalje razpravljal o izvršenem testiranju in o obiskovanju tečaja za žerjavovodje. Sklenil je, da je tistim delavcem, ki niso opravili izpita za žerjavovodje v smislu Pravilnika o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu z žerjavi, odpovedati delovno razmerje, če zasedajo delovno mesto žerjavovodje. Ravno tako je odpovedati delovno razmerje

Izsek iz sistema ventilov v objektu separacije

Skupni 8. marec

V dolgi koloni smo se tega dne v zgodnji dopoldanski uri pomikale skupno z ženami delovnega kolektiva Tovarne dušika Ruše velikim objektom TGA naproti. Vodiči posameznih skupin so nam s polno prizadevnostjo prikazovali in pojasnjevali glavne značilnosti večjih pogonskih naprav, posebej pa rekonstruiranih objektov. Ne zdi se mi odveč, če poudarim, da so naprave, ki jih ugleda nepoučeno ali boljše rečeno, nestrokovno oko, vzbujale v notranjosti marsikatere žene nemir, hkrati pa vse večje spoštovanje do onih, ki so doprinesli k postavitvi teh velikih objektov, posebej pa onih, ki vsakodnevno s svojim delom v njih živijo.

Po končanem pohodu skozi TGA je bil ogled ptujskih muzejev. Kakor življenje nekdanjih graščakov Herbersteinov tako so nam etnografske zanimivosti Ptuja in njegove okolice nekoč

in danes vzbujale veliko pozornost.

Poseben vtis pa je nedvomno napravil na vse obiskovalke pohod skozi muzej NOB, kjer smo spoznale grenko življenje velikih ljudi, ki so se v dobi časa, ko je po tem ozemlju divjal tujec, uprli njegovemu nasilju.

Po ogledih že popisanih zanimivosti smo se žene v spremstvu vodičev — predstavnikov kolektivov Ruše-Kidričevo, napotile v prostore grajske restavracije, kjer so nas za naš praznik lepo pogostili. V uvodu je o dnevu žena govoril predstavnik TGA, nakar sta dobili najstarejši članici obeh kolektivov šopek rož.

Praznovanje je bilo prisrčno in zares veselo. Žene obeh kolektivov smo se med seboj spoznale ter si želele, da bi se — če ne prej — vsaj tega dne prihodnjega leta spet srečale in skupaj pokramljale. Zs

lijonov 180.000 din iz sklada skupne porabe.

Skladu za šolstvo občinske skupščine Ptuj je CDS dodelil 7.500.000 din dotacije.

Centralni delavski svet je poveril nalogo izdelave študije o integraciji našega podjetja s Kemično tovarno Ruše posebni komisiji, kamor so bili imenovani: inž. Franjo Grünfeld, predsednik, Janko Babnik, inženir Franc Auer, Milan Longhino, Viktor Prelog in Martin Učakar kot člani.

Centralni delavski svet je naročil svetom proizvajalcev ekonomskih enot, da na svojih sejah razpravljajo o osnutku statuta in dajo svoje pripombe na osnutek komisiji za izdelavo statuta najdalje do 29. 2. 1964.

Določena je bila lokacija novega 40-stanovanjskega bloka v Ptujju v podaljšku našega obstoječega 40-stanovanjskega bloka ob Ljutomerski cesti, ki jo je CDS sprejel in odobril črpanje sredstev po izdelanem gradbenem elaboratu iz sklada skupne porabe. Istočasno je sklenil, da je s pripravami za gradnjo tretjega 40-stanovanjskega bloka počakati, ker bo na eni izmed prihodnjih sej razpravljal o lokacijskem prostoru.

Centralni delavski svet je nazadnje sklenil, da je vsakemu članu našega delovnega kolektiva izplačati ob nastopu rednega letnega dopusta 20.000 din neto pod enakimi pogoji, kot je bilo to sklenjeno za leto 1963.

Člani CDS so še postavljali razna vprašanja, na katera jim bo odgovorjeno na prihodnji seji.

K. n.

DALJNOVODI

Daljnovodi iz alumijskih vrvi so v uporabi že dalj časa z napetostjo 380.000 V.

Američani in Švedi imajo poskusne daljnovode s 500.000 V, a Westinghouse Electric Corp. pripravlja ob reki Ohio v Apple Grove W. Va. daljnovod s 750 tisoč volti, kot poskusni daljnovod, da se vse tehnične in gospodarske možnosti tako velike prenosne napetosti analizirajo v praksi.

Še en sunek zime

Poročila o snežnih zametih so prihajala v minulih dneh iz vse države. Tudi naš kraj je zima ponovno obiskala.

KADROVSKA POLITIKA V NOvem STATUTU

Naš nadaljnji gospodarski razvoj, graditev socialističnih družbenih odnosov in izvajanja novih ustavnih načel terja od nas, da tudi pristopimo k načrtnemu reševanju kadrovskega problema v podjetju in v delovnih enotah.

To dejstvo je postalo še posebno aktualno v sedanjem obdobju, ko izpopolnjujejo tehnološki proces proizvodnje in dalje razvijamo decentralizirano upravljanje v našem kolektivu. Napravili smo že odločilne korake, ki kvaliteto spreminjajo odnose med ljudmi v proizvodnji. Vse bolj se uveljavlja volja množice kot neposrednih proizvajalcev in upraviteljev.

Omenjena dejstva so narekovala komisiji za pripravo osnutka statuta temu primerno oblikovanje ustreznih določb, ki govorijo o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike, upoštevajo specifičnosti potreb podjetja.

Organi samoupravljanja izvajajo to svojo koncepcijo s pomočjo svojih kadrovske komisije, ki obstojajo v delovnih enotah in pri delavskem svetu, katerim nudijo potrebne podlage za odločanje strokovne službe.

Na osnovi tega je bilo potrebno postaviti nadaljnja načela, kako bo delovni kolektiv v najširšem smislu preko svojih organov samoupravljanja tj. delavskega sveta, upravnega odbora, svetov proizvajalcev delovnih enot in kadrovske komisije formuliral kadrovsko-socialno politiko na takšni osnovi, da se bodo urejali notranji odnosi in reševali problemi, ki se pojavljajo v kolektivu.

Naloge organov upravljanja in kadrovska politika

V osnutku statuta je postavljeno, da pravilna kadrovska

politika in strokovno izobraževanje v podjetju predstavlja ta najvažnejša osnova pri poslovanju podjetja oziroma pri formiranju poslovne politike. Zato je naloga organov upravljanja, kakor tudi strokovnih služb, da uresničijo ta načela s planiranjem in programiranjem potreb strokovnih kadrov ter njih izobraževanja. S strokovnim usposabljanjem proizvajalcev za racionalnejšo uporabo proizvodnih sredstev, metod dela, dviga storilnosti pri delu, izboljšanje organizacije dela, dopolnjevanje strokovnega znanja zaposlenih, upoštevajoč vse specifičnosti potreb podjetja.

Ko govorimo o nalogah organov upravljanja in strokovnih služb v podjetju pri formiranju kadrovske politike, pa moramo na drugi strani upoštevati tudi načela in dolžnosti kolektiva v pogledu reševanja kadrovskega problema in izobraževanja.

Poznamo le pravice...

O teh načelih je prav tako govor v osnutku statuta in je poudarjeno pri dolžnostih članov delovnega kolektiva naslednje:

- da pri delu uporabljajo vse svoje delovne in strokovne sposobnosti.
- da delo organizirajo tako, da čim uspešneje opravljajo delovne naloge,
- da skrbno in smotrno uporabljajo delovna sredstva, ter z njimi razpolagajo tako, da čim uspešneje opravljajo delo,
- da vzdržujejo socialistične delovne odnose z medsebojnim razumevanjem, zaupanjem in vzajemnim sodelovanjem in
- da se neprestano strokovno izobražujejo in izpopolnjujejo ter izpodbujajo k temu druge člane kolektiva in svoje

delovne izkušnje posredujejo sodelavcem.

V praksi se nam dogaja, da poznamo le pravice, premalo pa se zavedamo svojih obveznosti, ki jih imamo na delovnih mestih. Te svoje trditve pa ne morem posploševati v taki meri, da bi veljala za vse člane kolektiva. Konkretno naloge poleg strokovnega dela so za člane kolektiva primeren odnos do strokovnega izobraževanja, delovne discipline, razvijanja medsebojnih odnosov, aktivnega sodelovanja v upravljanju in na drugem področju družbenega življenja. Tudi to je značilno pri formiranju osebnosti človeka v sedanjem času našega razvoja.

Ko bomo pričeli konkretno izvajati načela statuta in vseh drugih samoupravnih aktov v podjetju, bo marsikdo prizadel, če ne bo upošteval naših socialističnih smotrov tudi v kadrovske politiki in sledil njenim ciljem.

V osnutku statuta je močan poudarek na samostojnosti dela samoupravnih organov v delovnih enotah, to se bo odražalo tudi v bodočem kadrovanju v samih delovnih enotah.

Pravilnik o kadrovanju in napredovanju

Da bi bili ti odnosi pravilno regulirani, so postavljena v statutu le osnovna načela, vse drugo bo urejeval poseben pravilnik o kadrovanju in napredovanju. Ta pravilnik bo predvideval način sprejemanja novih sodelavcev in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati, da bodo lahko zasedli posamezna delovna mesta. Določal bo postopek za napredovanje in s tem povezano izobraževanje ter strokovno izpopolnjevanje na delovnih mestih. Nadalje bo tudi predpisoval postopek za premeščanje v delovnih enotah in v okviru podjetja.

Kadrovske komisije v delovnih enotah in pri delavskem svetu bodo imele na osnovi statuta odgovorne naloge pri reševanju kadrovske problematike in pri sprejemanju odgovarjajočih ukrepov, da bo kadrovanje v kolektivu in delovnih enotah doseglo svoj potreben smoter.

V zvezi s tem moramo poudariti, da razvoj našega kolektiva in uvajanje novih proizvodnih ter tehnoloških procesov zahtevata od proizvajalca, da dobro pozna podjetje, svoje delovno okolje, proizvodne procese, organizacijo dela, notranje odnose, vse normative akte, ki urejajo delovna razmerja, pravice in dolžnosti, skratka vse, kar se okrog njega dogaja.

Dobra kadrovska socialna politika pa mora urejevati tudi vprašanja nadaljnega razvoja delavcev, njihovega napredovanja, njihov osebni položaj v podjetju in nadaljnjo eksistenco.

To vprašanje je zlasti važno v našem kolektivu sedaj, ko prenašamo odločanje oziroma pristojnosti s področja delovnih odnosov in materialne delitve na organe samoupravljanja v delovnih enotah oziroma na neposredne proizvajalce.

V našem kolektivu obstaja možnost, da vsakdo lahko razvija vse svoje delovne, organizacijske in druge sposobnosti ter da lahko napreduje le na osnovi lastnih sposobnosti in pogojev, ki se zahtevajo za posamezna delovna mesta. V zvezi s tem pa je dolžnost kadrovske službe, da v okviru kadrovske politike skrbi za sistematično in načrtno pripravo kadrov, in to v takšnem obsegu, da je možen izbor kadrov. To vprašanje bi naj urejeval, kot je omenjeno, pravilnik o kadrovanju in napredovanju, ki je predviden v osnutku statuta. Znano je, da uspeh na delovnem mestu ni odvisen samo od formalne kvalifikacije, am-

pak da igrajo važno vlogo dejanske delavčeve strokovne in duševne sposobnosti, smisel za organizacijo dela, prizadevnost, delovno izkušnjo itd. Zato je potreben skrben izbor, da se ugotovi, ali je določena oseba primerna za določeno zadolžitev ali ne.

Kadrovska komisija pri delavskem svetu in v delovnih enotah

Pri izbiri ljudi moramo vedeti, da ima vsak človek vrsto sposobnosti, ki jih želi na tak ali drugačen način čim bolj izrabiti in s tem doseči čim boljše rezultate pri delu in za sebe. Ugotovljenim potrebam po strokovnih kadrih moramo prilagoditi strokovno izobraževanje, da se bodo kadri usposobili čim prej, čim ceneje in čim bolj ustrezno konkretnim potrebam. Pri tem bodo imele odgovorno nalogo komisije za kadrovanje in štipendiranje, prvenstveno komisija pri delavskem svetu. Kadrovska komisija pri delavskem svetu bi imela naslednje določene pristojnosti: da bi ocenjevala predloge za napredovanje in premeščanje delavcev s ciljem smotrnega zaposlovanja, da bi sprejemala in obravnavala sistem delitve osebnih dohodkov ter ocenjevala vse predloge, ki se nanašajo na materialno stimulacijo članov kolektiva, da bi analizirala delovna mesta ter lastnosti delavcev, ki so za delovna mesta potrebna: spretnost, sposobnost, politična družbena zavest, strokovno znanje in splošno zanimanje za poverjeno delo, da bi odločala, če kandidati za razpisana delovna mesta odgovarjajo pogojem pravilnika o kadrovanju in napredovanju. Predlagala bi delavskemu svetu višino potrebnih sredstev v okviru podjetja za vzgojo kadra na osnovi predlogov kadrovske komisije delovnih enot, sklepala o dodeljevanju štipendij delovnega kolektiva in drugim šti-

pendistom na osnovi perspektivnega razvoja kadrov v podjetju oziroma v delovnih enotah. Iste naloge oziroma pristojnosti bi imele kadrovske komisije v delovnih enotah za svoje območje. Na osnovi zgornjih omenjenih primerov bomo morali posvetiti kadrovskim komisijam vso pozornost glede samega sestava in sistema dela, če hočemo uresničevati v življenju načela, ki jih vsebuje osnutek statuta v zvezi s kadrovsko politiko. Že prej smo ugotavljali, da je vsak član kolektiva upravitelj, ki ima v tej vlogi pravico in dolžnost sodelovati pri odločanju, ki lahko pove svoje mnenje o stvareh, ki se tičejo podjetja, delovne enote in njega samega, na drugi strani je vsak član kolektiva proizvajalec, ki mora izvrševati določene naloge v procesu proizvodnje in je pri tem disciplinsko podrejen svojemu nadrejenemu. Samo s tem ni mišljeno, da morajo biti le komandni odnosi, temveč pravilna delitev dela oziroma dogovor, česar naj bi bil regulator statut podjetja. Prav v teh dveh ugotovitvah je področje, kjer lahko v medsebojnih odnosih pride do raznih nesporazumov, ki jih želimo odpraviti. Osnova za to pa bi naj bile, kot je omenjeno, določbe novega statuta, ki je v razpravi med kolektivom.

Te določbe skušajo oblikovati posamezna stališča, ki jih želimo doseči v kadrovski politiki, in jim dati tisto mesto v statutu, ki bo osnova za nadaljnji razvoj pravega kadrovanja v našem podjetju v novih pogojih razvijajočega samoupravljanja in ustvarjanja novih družbenih odnosov med neposrednimi proizvajalci in upravitelji.

Zaradi tega moramo posvetiti delovnemu človeku vso pozornost tudi pri nadaljnjem oblikovanju njegove osebnosti in perspektivnem kadrovanju v našem podjetju.

Jože Šegula

Organizacija transporta v sodobnem podjetju

Kot vedno pri obdelavi kakšnega problema razčistujemo najprej posamezne pojme, določimo tudi tukaj takoj na začetku, kaj bomo imenovali »transport«. Sama beseda »transport« pomeni prevoz oziroma premeščanje predmeta ali blaga. Tu vsekakor mislimo na premeščanje položaja. To premeščanje se lahko izvrši s človeško silo, ravno tako pa z vozili in napravami. Pri vsakem premeščanju naložimo vedno na že znane elemente transporta. Ti elementi so naslednji:

- utovor v vozilo ali v napravo,
 - prevoz,
 - iztovor.
- V ožjem smislu nazivamo transport tudi vsako ročno prenašanje materiala in predmetov. Tudi tukaj naletimo na že omenjene elemente:
- prijetanje in dviganje ustreza utovoru,
 - prenašanje ustreza prevozu,
 - spuščanje in odlaganje ustreza iztovoru.

Transport je torej razen prevažanja še nakladanje, prekladanje in razkladanje. Vsako izvajanje transporta stane, ker traja odrejen čas, a izvaja ga stroj in delavec odredene kvalifikacije. Razen že znanih stroškov pri transportu nastajajo še indirektni stroški, ki se pojavljajo pri eventualnem zastoju.

Do zastojev prihaja v glavnem zaradi slabo organiziranega transporta ali pa zaradi neenotnega vodenja posameznih transportnih organizacijskih enot. Indirektni stroški večkrat presega normalne stroške rednega vzdrževanja transporta.

V organizaciji transporta v dobro organiziranem podjetju se srečujemo s štirimi organizacijskimi enotami, ki so združene v eno celoto:

- železniški transport: pre-

mik, dostava vagonov, odvoz in sestava vlakov.

- cestni transport: traktorji, avtomobili, električni in ostali vozčki;
- prekladanje in nakladanje: transportni delavci, dvigala in viličarji;
- vzdrževanje transportnih sredstev: železniškega, cestnega transporta ter sredstev razkladanja in nakladanja.

Za organizacijo vsake od omenjenih enot moramo vedeti vse potrebne podatke, katere nam daje analiza:

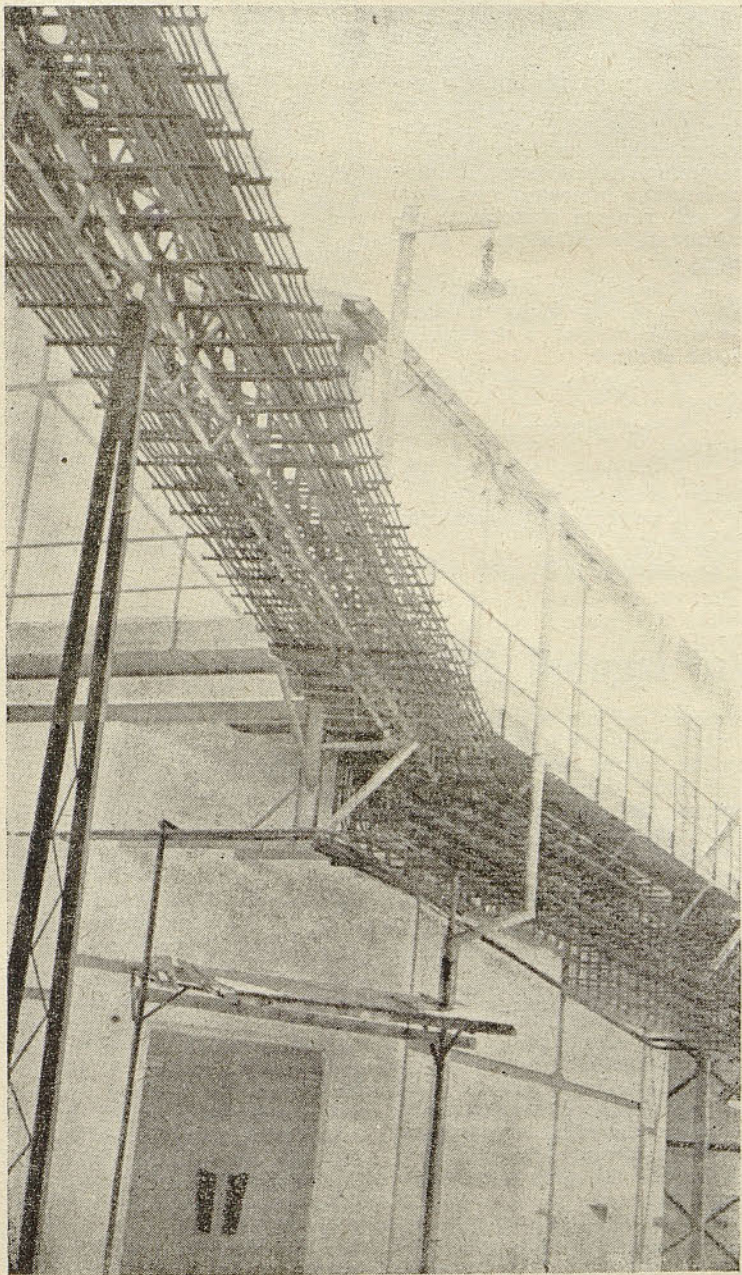
- kaj prevažamo ali prenašamo?
- kakšno količino skupno in koliko enkratno?
- od kod — kam?

Na osnovi vseh teh podatkov moramo odločiti in odrediti tisti način, ki nam ustreza oziroma kako je najbolje prevažati ali prenašati. Ravno tako je za nemoteno obratovanje celotnega transporta (prometa) važno pravilno vzdrževanje transportnih naprav ter poučevanje osebja, ki izvaja transportna dela. Vse to narekuje, da za vodenje transporta (prometa) v podjetju moramo imeti zadolženo osebo oziroma delovno enoto, ki je obvezna, da rešuje probleme transporta. Enota je odgovorna za nemoteno odvijanje transporta ter za nadzorovanje istega. Enoti moramo dati vsa potrebna pooblastila za najboljše izvrševanje transportnih nalog. Ker je ta enota ozko povezana s proizvodnjo, je logično, da jo organizacijsko dodelimo k proizvodnji ali pa, da funkcioniira kot samostojna enota, ki je podrejena vodji proizvodnje.

DOLŽNOSTI TRANSPORTA

SO:

- organiziranje nemotenega transporta ter dokumentiranje izvršenega;
- vzdrževanje pogojev za ne-

Kabelske poti avtomatizacije v glinici

Naš statut

Naš kolektiv bo tudi eden med prvimi, ki bo lahko rekel, da smo imeli statut izdelan, sprejet in potrjen od roka, ki je bil postavljen za izdelavo statuta teh internih zakonikov kolektiva.

To omenjam zato, ker naletimo v raznih časopisih, posebno pa v »Delavski enotnosti«, na razne informacije o drugih kolektivih, kjer lahko vidimo, da obstajajo težkoče, posebno v manjših kolektivih, ki o svojem osnutku statuta še niso dosti razpravljali. Kar zadeva naš kolektiv, lahko trdimo, da gre pri znanju aktivnosti pri izdelavi osnutka statuta komisiji, ki je bila postavljena za statut, vsem političnim in delovnim organi-

zacijam kakor tudi celotnemu kolektivu.

Osnutek statuta je dobil vsak član kolektiva v našem časopisu »Aluminij« z namenom, da ga lahko vsakdo prebere in temeljito prešludira ter se tako dobro pripravi na razpravo o njem na množičnih sestankih posameznih delovnih enot, s funkcijarji sindikata, političnih organizacij in raznih delavskih organizacij, pa še na sejah o razpravi osnutka statuta, ki so bile sklicane v ta namen.

Kakor je temeljito prebral osnutek našega statuta, je moral priznati, da se komisija, ki je bila imenovana za izdelavo osnutka statuta, poglobila v delo in upoštevala vse vidike, s katerimi se je naš kolektiv srečeval do sedaj in s katerimi se lahko sreča v bodoče. Ni pa rečeno, da je v osnutku zajeto vse in da bi moralo tudi vse tako ostati, saj ravno zato je bil ta osnutek statuta dan v razpravo vsem organizacijam o podjetju in članom kolektiva kot neposrednim proizvajalcem. Sklicane so bile seje, sklicani sestanki, na njih se je razpravljalo o marsikaterem členu osnutka statuta. Zdi se mi pa, da so bile vse te razprave v preteklem času. Marsikaj bi se morda člani kolektiva pomenili, pogovorili bi se o tem in onem členu, če bi pravzaprav vsi razumeli, kaj osnutek statuta vsebuje. Tu mi slim omeniti različne besede, zapisane v osnutku, ki so nam delavcem čisto tuje, so tudi celi členi in stavki, ki si jih delavec ni znal razložiti, na sestankih pa si mogoče niso upali spraševati, češ da se ne bi pred ljudmi osmešili. Zato sodim, da se v eni ali dveh urah, ko so na množičnih sestankih razpravljali člani kolektiva o težah našega statuta, ni veliko naredilo. Tudi na raznih sejah, ki so bile prirejene za obravnavo statuta, se ni dalo urediti vsega, kar bi pričakovali.

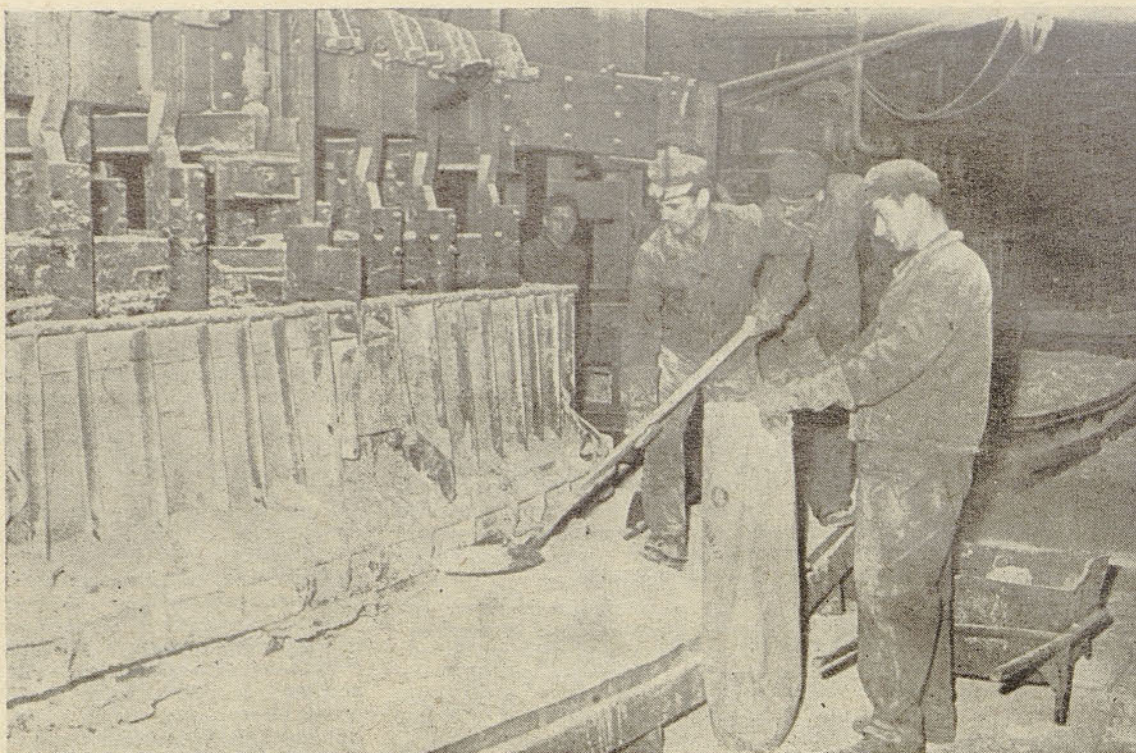
Mislim, da bi za razpravo o osnutku statuta morali najti več časa, posebno za množične sestanke, kjer bi naj obdelali člen za členom in bi naj vsak člen, ki ne bi bil vsem navzočim jasen, obdelal in razložil član komisije za izdelavo osnutka statuta. Potem bi lahko rekli, da smo ga res temeljito predelali in bi se mogoče izognili v bodoče marsikakšnemu negotovanju, češ to in ono ni prav in to in ono bi bilo lahko tako ali pa drugače.

Mogoče bo kdo rekel na ta moj članek, češ saj je v statutu vse lepo napisano, če pa ne razume, mu mi ne moremo pomagati. Ni tako. Zavedati se moramo, da danes naši otroci obiskujejo drugačne šole, kot smo jih mi, in nas v znanju, če hočemo priznati resnico, v določenih rečeh prekašajo. Osnutek statuta je izdelan za raven današnje izobrazbe in tehnike. Zato menim, da bi našim članom kolektiva osnutek statuta morali tolmačiti bolj po domače, z navadnimi besedami, saj mislim, da vse te nove, za marsikoga nerazumljive besede, izvirajo iz starih, navadnih besed, ki nam ne bi bile tako tuje.

Da me ne bi kdo napačno razumel, ne mislim kritizirati komisijo, ki je delala osnutek statuta, saj sem omenil, da je imela komisija polne roke dela in se je posluževala vseh mogočih pripomočkov, ampak tu lahko sami sebe kritiziramo. Je pa mogoče, da je med tolikimi člani le kakšen člen, ki ni sestavljen v duhu zvezne ustave in bi ga moral kolektiv dopolniti ali mogoče spremeniti. Ker, če hočemo razumeti, kaj je delavsko samoupravljanje, se moramo zavedati, da delavec ni samo proizvajalec, ampak tudi upravljalec in bi tudi pri razpravi o osnutku statuta moral ne samo sodelovati, temveč tudi odločati — v duhu zvezne ustave, seveda.

Anton Kurilič

Anton Zadravec

Delo pri elektrolitski peči

Kdo naj odloča v delovnih enotah?

Po predlogu statuta so delovne enote tehnološko in ekonomsko zaokrožene proizvodne oziroma storitvene enote, v katerih je možno ugotavljanje rezultatov njihovega poslovanja in imajo ekonomsko samoupravne pristojnosti.

Vsaka proizvodna enota torej ne more biti delovna enota. Kolektiv delovne enote je neposreden nosilec najvažnejših funkcij, ki mu jih je zaupal delovni kolektiv podjetja.

Osnovna oblika upravljanja v delovnih enotah naj bi torej bilo neposredno odločanje delavcev delovne enote o vseh problemih proizvodnje in delitve, kakor tudi o odnosih med delavci. Vendar s tem, če delovna enota omogoči vsem svojim članom, da neposredno odločajo o vseh teh vprašanjih, to še ne pomeni, da je to ekonomsko tudi najbolj utemeljeno in potrebno. Sodelovanje vseh članov delovne enote je potrebno, kadar se razpravlja o važnih in odločilnih vprašanjih, vse ostale probleme pa mora reševati določen voljeni organ, po predlogu statuta naj bi to bil »svet proizvajalcev delovne enote«.

Kakor je potrebna določena racionalnost, produktivnost in ekonomičnost v proizvodnem procesu, tako je potrebna racionalnost in »produktivnost« tudi v delavskem samoupravljanju. Naše delovne enote so velike, prostorno slabopovezane in predstavljajo pravzaprav tovarne v tovarni. Veliko število članov in slaba časovna povezanost zaradi izmenskega dela povzročajo, da se kolektiv delovne enote ne more kompletno zbrati za reševanje še tako važnega in pomembnega problema. Nujno je torej, da kolektiv delovne enote formira do-

ločen samoupravni organ, kateremu zaupa upravljanje vseh tistih funkcij, katerih ne more opravljati sam.

Neposredno samoupravljanje se torej usklajuje s posrednim, vendar tako, da se vloga neposrednega samoupravljanja ne zmanjša, ampak se celo poveča. Posredno upravljanje pomaga neposrednemu, varčuje z energijo delovnega kolektiva in jo usmerja na vprašanja, ki so bistvenega pomena za kolektiv delovne enote. Zaradi tega statut predlaga, da bi kolektiv svojo pravico do neposrednega samoupravljanja uresničil prek zborov proizvajalcev delovnih enot. Zbor bi sklicevali po potrebi po sklepu pristojnega sveta proizvajalcev ali ko to zahteva najmanj tretjina članov kolektiva, zaposlenih na območju, na katerem se sklicuje zbor. Na zboru kolektiv samostojno odloča v okvirih svojega območja o pomembnejših odločitvah, predvsem pa:

- o spojitvi in odcepitvi obstoječih obratov v okviru delovne enote oziroma o ustanovitvi novih obratov,
- o odpoklicu sveta delovne enote,
- o perspektivnem razvoju podjetja,
- o programu izgradnje objektov družbenega standarda,
- o pomembni preusmeritvi proizvodnje.

Za obravnavanje vseh ostalih

vprašanj pa je pristojen svet proizvajalcev delovne enote, ki je kolektivni organ upravljanja in ima nalogo, da upravljanje čim bolj približa proizvajalcem. Svet proizvajalcev delovne enote ustanavlja za reševanje važnejših vprašanj in za pomembna delovna področja svoje stalne, pa tudi občasne komisije, katere obravnavajo vprašanja, predloge in pritožbe članov kolektiva delovne enote, obravnavajo osnutke samoupravnih aktov za njihovo področje, odločajo o zadevah, ki so jim poverjene z določbami samoupravnih aktov. Pristojnosti sveta proizvajalcev delovne enote obravnava 116. člen osnutka statuta.

Že na prvi pogled vidimo, da tu ni govora o formalnem prenosu nekaterih samoupravnih pravic delavskega sveta na decentralizirane organe upravljanja, ampak da daje statut tem organom široko področje delovanja in da lahko upravljalci odločajo o vseh problemih proizvodnje in medsebojnih odnosov popolnoma suvereno.

V tem oziru imajo novi sveti proizvajalcev delovnih enot mnogo večje in odgovornejše pristojnosti od prejšnjih svetov proizvajalcev ekonomskih enot. Važno je tudi, da delovne enote po novih principih delitve formirajo lastne sklade po zadovoljitvi centralnih potreb. To je važen moment v afirmaciji novih organov upravljanja, kajti to jim ne daje samo prepotrebne materialne osnove, ampak tudi pogoje in spodbudo za čim bolj uspešno in koristno delovanje.

sj

Zaradi bolezni izgubili 1580 delovnih dni

Januarja letošnjega leta smo imeli v podjetju 18 delovnih poškodb. Dve sta se pripetili na poti v službo, dve pa na poti iz službe. Pri delu doma se je poškodovalo 15 članov kolektiva. V tem obdobju je bolehalo 126 oseb.

Zaradi nezgod in obolenj smo v januarju izgubili 1580 delovnih dni; od tega je bilo zaradi poškodb v podjetju izgubljenih 321 delovnih dni, spričo ostalih obolenj ter poškodb pri domačem delu pa 1259 delovnih dni.

Skoda, ki jo je utrpelo naše podjetje (pri tem niso vračunani stroški zdravljenja) znaša 6 milijonov 964.640 dinarjev.

Analiza vzrokov poškodb kaže, da so poškodbe pretežno subjektivne narave. Sicer smo jih imeli manj kot pa v ostalih mesecih prejšnjega leta, vendar

moramo pri tem seveda upoštevati, da smo imeli zastoj v elektrolizi. Takrat so delavci izrabljali letne dopuste. Nismo pa dosegli bistvene razlike v procentih na zaposlene pri znižanju delovnih poškodb. K znižanju delovnih poškodb je vplival tudi prevoz delavcev z avtobusi podjetja. Delavci so prišli na delo spočiti in so lahko svoje delo lažje opravljali, kot so ga takrat, ko še ni bilo teh prevozov.

Montažna dela kapitalnega remonta so v zaključni fazi, število zaposlenih v kooperantskih podjetjih se je znižalo. In s tem se je tudi zmanjšal stik naših delavcev z ostalimi izvajalci, kot je bil primer pri izgradnji nove elektrolize ali pa v obratu glinice.

Pri analiziranju delovnih nezgod moramo upoštevati najrazličnejše činitelje, ki lahko vplivajo na število delovnih poškodb. Četudi je poškodb manj, s tem

še ni rečeno, da smo za njih zmanjšanje storili dovolj. Delovno okolje delavca smo sicer izboljšali, zato je tudi vpliv delovne okolice na nesreče mnogo manjši in tako je tudi manj subjektivnih možnosti za poškodbe. Le-te so se znižale od števila poškodb v mesecih prejšnjega leta, ko smo bili na vrhuncu montaže in proizvodnje.

Da bi uspešneje delovali na področju varnosti pri delu, moramo vsi člani našega podjetja še mnogo storiti, predvsem pa upoštevati pravila, ki jih postavlja pred nas zakon o delovnih razmerjih in interni pravilnik podjetja. Upoštevajmo predloge mojstrov, ki imajo dolgoletne izkušnje na delovnih mestih, uporabljajmo zaščitna sredstva, ki nam jih daje podjetje na razpolago, in upoštevajmo HTV pravila, da se bomo vračali zdravi in nepoškodovani k našim družinam.

S.A.

Kako pomaga TGA šolstvu v okraju, občini in v lastnem podjetju

V primerjavi z gospodarsko razvitimi državami je delež šolstva v narodnem dohodku sicer ugoden, ker se bistveno ne razlikuje, vendar je vrednost procentualnega deleža v naši državi znatno manjša. Kot država z dinamičnim razvojem gospodarstva in s sorazmerno nerazvitim sistemom izobraževanja bi moralo dajati večji delež narodnega dohodka za izobraževanje.

Prav zato, ker v večini podjetij uvajamo sodobnejši način proizvodnje in prehajamo od zastarelih in nerentabilnih procesov v polavtomatske in avtomatizirane tehnološke postopke, se pri uvajanju le-teh kaže potreba tudi po kadrih, ki bodo te sodobne in brezhibne stroje upravljali.

Pri nas s tem sistemom šolanja kadrov ni mogoče dobiti v tako kratkem času, kot to zahteva hiter razvoj v industriji, brez katerih tak razvoj tudi ni mogoč. V vsaki delovni organizaciji, tako tudi pri nas, zaposluje delavce, ki so se praktično izučili na delovnih mestih. Mnogo teh se je odločilo za izreden študij na raznih šolah. Tem kadrom manjkata le še teoretično znanje in podlaga za poglobljeno delo v lastnem delovnem okolju.

ZA IZOBRAŽEVANJE ODSLEJ 2,5 %

V ta namen so se pred leti ustanovili oddelki šol za odrasle, kot so dopisne šole raznih strok in poklicev pri tehniških in njim ustreznih šolah, ekonomske srednje šole za odrasle ter razne izredne šole srednjih, višjih in visokih šol, ustanovili so se centri za izobraževanje v gospodarskih organizacijah. Za slednje izločajo gospodarske organizacije sredstva za izobraževanje v breme poslovnih stroškov. S tem nam je omogočena vloga pri izobraževanju kadrov, ki jo je za gospodarske organizacije predvidela resolucija zvezne ljudske skupščine o izobraževanju kadrov. Gospodarske organizacije lahko po tem zakonu o prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij (Ur. l. FLRJ, št. 8/61) uporabljajo za potrebe izobraževanja sredstva do 1% od bruto izplačanih osebnih dohodkov, ki obremenjujejo poslovne stroške. Razen tega daje možnost gospodarskim organizacijam, da izdajajo za namene izobraževanja strokovnih kadrov znatno večja sredstva, in sicer iz sklada skupne porabe, sredstva osebnih dohodkov in druge vire. Ker pa so gospodarske organizacije uporabljale sredstva iz drugih virov, to pomeni, da so bila namenjena sredstva iz sklada za kadre premajhna, bo v bodoče po sprejetem zakonu možno koristiti 2,5%, pri čemer se bodo sredstva znatno zvišala. Ta zakon tudi določa, da je treba pri izdelavi investicijskih programov za nove objekte predvideti tudi sredstva za izobraževanje kadrov in za izgradnjo kapacitet, ki so za izobraževanje potrebna.

Tako so namenile gospodarske organizacije v letu 1963 v SRS sredstva iz različnih virov, kot je prikazano v tabeli:

	v 000 din	v %
iz 1% od bruto osebn. dohodkov	1.817.615	63,8
iz sklada skupne porabe	575.553	20,2
iz sredstev osebnih dohodkov	114.815	4,0
iz investicijskih sredstev	38.224	1,4
iz drugih virov	301.420	10,6
skupaj	2.847.627	100,0

MILIJONI ZA ŠOLSTVO

Naše podjetje je v letu 1963 namenilo okrog 13 milijonov dinarjev za izobraževanje v sklad za kadre. Od tega je bilo porabljen za izobraževanje v podjetju skupno 5.639.245 din, kar zajemajo stroški za center, skriptar, predavatelje, za vzdrževanje kapacitet za izobraževanje itd. V letu 1962 je bila v ta namen izkazana poraba 6.120.737 din. Zraven tega je podjetje v lanskem letu nakazalo dotacijo združenju za višje šole v Mariboru 5.946.000, ekonomski srednjo šolo v Murski Soboti za nakup inventarja in učnih pripomočkov 250.000 din.

Za izgradnjo šol je podjetje prispevalo do sedaj velik delež v občini Ptuj. Za izgradnjo šole v Kidričevem je prispevalo podjetje v letu 1956/57 približno 72 milijonov dinarjev, po investicijskem programu za dograditev osemletke pa je bilo že leta 1962 odobreno 160.110.000 din in nakazano na sklad za šolstvo občine Ptuj iz sklada skupne porabe. Tako bo letos dokončana osemletka v Kidričevem skoraj

deleža od osebnih dohodkov. V okviru republike je bilo v letu 1963 namenjeno 412 milijonov dinarjev od 2.848 milij. din v lastnih centrih za izobraževanje, seminarje, tečaje, predavanja itd. Za šole so gospodarske organizacije namenile 742.690.000 din ali 26,1%, za štipendije 844 milijonov 583.000 din ali 29,7% in za ostale namene 9,7% ali 277 milijonov 866.000 din. Iz slednjega so tudi sredstva, ki so bila od-

več pa zato, ker ta način financiranja z obeh strani temelji na prostovoljni osnovi.

Pri tem je tudi važno dejstvo, da potrebujejo gospodarske organizacije za izobraževanje na delovnem mestu in v svojih centrih, za štipendiranje ipd. precejšnja sredstva. Zato za skupno financiranje sredstva iz naštetih virov ne zadoščajo. Ker obveznosti gospodarskih organizacij niso določene, uporabljajo podjetja, ki so ustanovitelji šol oziroma njihovi soustanovitelji, mnogo več sredstev, kot znaša 1% od bruto osebnih dohodkov,

razna manjša podjetja pa teh sredstev ne porabijo. Zato se okoriščajo s kadri iz gospodarskih organizacij, ki imajo take službe urejene. Izmikajo pa se tako manjša podjetja sodelovanju za skupne interese in financiranje. Tako okoriščanje, najsi bo to v eni in isti občini, ni v skladu z našimi družbeno-ekonomskimi odnosi. Vse kaže, da bi bilo treba te obveznosti določiti z ustreznimi predpisi.

Da bi v skladu s pomenom, ki ga imajo vzgojno izobraževalne dejavnosti za celotni družbeni razvoj ter za razvoj v gospodarski organizaciji, ustvarili solidno gnotno osnovo za te dejavnosti, je treba pri financiranju in dajanju raznih pomoči jasno določiti obveznosti vseh prizadetih činiteljev.

Zgodnja pomlad v naselju Kidričevo

Predavanja v izobraževalnem centru - po nalogu zdravnika

Centralni delavski svet je lanske jesen razpravljal o poročilu higienskega varstva pri delu. Iz poročila je sledilo, da se precej delavcev laže poškoduje pri delu v tovarni, na poti na delo ali pa tudi doma. Mnogokrat se je zgodilo, da so takšni delavci bili dalj časa v staležu bolnih in se jim poškodbe niso hitro celile, ker so menili, da je poškodba lažja in niso mirovali, temveč so doma delali. Zaradi tega je centralni delavski svet podjetja na svoji seji dne 5. oktobra 1963 sprejel sledeči sklep:

Centralni delavski svet sklene, da so dolžni vsi tisti delavci, ki jim ni potrebno zdravljenje v zdravstvenem domu in niso tako bolani, da bi morali ležati, prihajati v času bolovanja v izobraževalni center podjetja na predavanja o varnosti pri delu, ki se zanje tam organizirajo.

Vodjo splošnega sektorja se zadalži, da stopi v stik z obratnim zdravnikom, ki bo odredil, kateri delavci bodo prihajali v izobraževalni center.

Vodja izobraževalnega centra in vodja HTV oddelka sta dolžna pripraviti gradivo predavanj in predavanja organizirati.

Obratni zdravnik je pričel pošiljati delavce z lažjimi poškodbami v izobraževalni center, kjer je bila na razpolago literatura o varnosti pri delu, v primeru, če je pa prišlo več delavcev, so pa bila organizirana predavanja.

Vodja izobraževalnega centra je predlagal upravnemu odboru, da bi o zgoraj navedenem sklepu ponovno razpravljali in določili, kako je postopati s tistimi delavci, ki kljub zdravniškemu nalogu ne pridejo v izobraževalni center. — Nadalje predlaga, da bi bilo primerno, da bi imel izobraževalni center na razpolago nekaj časopisov, strokovnih revij in knjig kakor tudi razne filme o varnosti pri delu. Nadalje bi se lahko razširil sklep centralnega delavskega sveta tudi toliko, da zraven izobraževalnega centra in HTV službe organizirajo predavanja tudi o požarni varnosti, socialni službi in sindikatu.

Upravni odbor se je s predlogom vodje izobraževalnega centra v celoti strinjal in sklenil:

Upravni odbor sprejme program predavanj za bolnike v izobraževalnem centru, kot ga predlaga vodja izobraževalnega centra, in sklene, da je za izobraževalni center naročiti nekaj revij in časopisov, ki jih je dati na razpolago delavcem, ki prihajajo po nalogu zdravnika v izobraževalni center.

Vsem tistim delavcem, ki neopravičeno izostanejo oziroma ki ne gredo v izobraževalni center po nalogu zdravnika, je izostanek obravnavati kot neopravičeni izostanek z dela.

Upravni odbor

izključno iz sredstev, namenjenih za čim uspešnejši razvoj šolstva v občini iz skladov podjetja.

Podjetje je prevzelo pokroviteljstvo nad osnovno šolo v Kidričevem in Žetalah. Za prvo je podjetje prispevalo za izgradnjo in dograditev osemletke, nabavilo je knjižno zbirko za obe šoli, prispevalo kot pomoč pri poslovanju šolske kuhinje v Kidričevem. Z dotacijo 1 milijon dinarjev je prispevalo k obnovitvi šole v Žetalah, tako da so tudi v tem haloškem predelu izboljšani pogoji za šolanje naših najmlajših — tudi naših bodočih kadrov za podjetje. S tem je dokazano pokroviteljstvo nad dvema šolama, ki ni le simbolično, temveč tudi praktično.

IZOBRAŽEVANJE — POT K VEČJI STORILNOSTI

Sredstva za izobraževanje v lastnem centru še niso dokončna oblika skrbi za kadre. Podjetje štipendira na raznih srednjih in visokih šolah mnogo slušateljev in študentov. Z ozirom na široke možnosti šolanja in stremljenje za pridobitev čim širšega znanja bomo v podjetju nujno morali izdelati plan kadrov. Koriščenje sredstev v ta namen bi bilo potem mnogo bolj smotno. Nov profil strokovnjaka v dobi avtomatizacije se v mnogočem razlikuje od prejšnjega, zato je to dvoje osnova za dvig znanja naploh ter s tem dvig storilnosti. Potreba po kadrih se kaže ne le pri nas, temveč v večini podjetij. Nerazumljivo je potemtakem

dejstvo, da so gospodarske organizacije v letu 1962 izkoristile le 74% vseh možnih sredstev iz 1% stopljenega občinam iz 1% bruto osebnega dohodka v podjetjih.

Iz gornjih primerov je videti, da so gospodarske organizacije v splošnem zainteresirane za kadre v lastnih podjetjih. Sistem financiranja šolstva pa še ni dokončno urejen, tako da se v mnogih primerih branijo prevzeti ustanoviteljstva in soustanoviteljstva raznih šol, zavodov ipd. gospodarski in družbeni činitelji, ki bi morali biti najbolj zainteresirani za izobraževanje kadra neke določene šole in s tem tudi vezani na financiranje le-teh. Občine, v katerih so take šole, nimajo neposrednega ekonomskega interesa; za njih predstavlja taka šola le sredstvo za reševanje mladinske problematike, ki nastopa vsako leto ob vpisu mladine iz osemletk.

Na drugi strani pa je financiranje s strani gospodarskih organizacij oteženo zaradi raztresenosti podjetij in zainteresiranosti le-teh za majhno število absolventov strokovnih šol, naj-

ZA LEŽAJE

Nova aluminijaska zlitina dobro nadomešča bronco, svinčeno bronco, kot tudi belo litino. Celotno boljše je od navedenih, posebno za visoko obremenjene ležaje pri velikem številu vrtljajev, ima večjo trajnost, specifična obtežba je lahko večja, toplotna prevodnost je večja kot pri bronci. Sestava te zlitine je 89,5% Al, 2,75% Si, 0,75% Ni, 1% Cu in 6,5% SN.

PRESKRBA V KIDRIČEVEM

Naselje Kidričevo je bilo grajeno vzporedno s tovarno glinice in aluminija v letih 1947 do 1954. Zgradili so 36 stanovanjskih zgradb — blokov in četvorčkov. Novo naselje je dalo približno 300 družinskih stanovanj, samski dom pa je sprejel nekaj več kot 100 samskih stanovalcev. Krajevna skupnost Kidričevo, ki obsega staro in novo naselje Kidričevo, del Njivce, del Kungote in Strnišče, šteje po zadnjih podatkih ljudskega štetja okoli 2500 prebivalcev.

SLABA IZBIRA IN SLABE ZALOGE TRGOVINE

Investitor pri gradnji stanovanjskih blokov je bila tukajšnja tovarna, ni pa bilo investitorja, ki bi prevzel gradnjo potrebnih trgovskih lokalov in lokalov uslužnostnih podjetij.

Specerijska trgovina je poslovala do leta 1955 v adaptiranem gospodarskem poslopju kmetijskega gospodarstva. Nato se je preselila v središče novega naselja v preurejene prostore, ki so bili prvotno namenjeni za stano-

vanje, zlasti za one, ki so v službi, ki nimajo vrtov ter so odvisni od zelenjavne trgovine.

DRAGO IN SLABO SADJE OD OKOLIŠKIH KMETOV

V poletni in jesenski sezoni pogrešamo v tej prodajalni večjo izbiro sadja. Zaradi tega smo nekako odvisni od zasebnih prodajalcev sadja iz bližnje okolice, ki nam dovažajo slabo kvaliteto, drugorazredno sadje, toda po cenah prvorazredne kakovosti. To sadje ni odtrgano, ampak po-

Posledica kulturno prosvetnega mrtvila v Kidričevem

Razgovori in debate o kulturnoprosvetnem delu članov našega kolektiva in o kulturnoprosvetnih prireditvah za člane kolektiva niso izjemne. Udeleženci teh razprav podajajo svoja mnenja, kakšna bi morala biti kulturna dejavnost v okviru naselja s strani članov kolektiva. Zelo radi poudarjajo poslanstvo našega kolektiva v družbenem življenju, češ da je največji v ptujski komuni in bi kot takšen moral reprezentirati po svojem članstvu tudi kulturno življenje.

Napačno se je omejevali pri razmišljanju o nedejavnosti pri kulturnoprosvetnem delu le na skupino ljudi, ki bi naj prenašali odgovornost za »mrtvilo« v kulturnoprosvetnem življenju. Za amatersko kulturnoprosvetno delo je najvažnejša množičnost, ki naj s svojo dinamiko določa smeri kulturnega izživljanja.

ODRASLI BREZ ODRSKIH PREDSTAV, OTROCI BREZ LUTK...

Predvsem si razčistimo pojme, ali so pogoji za kulturnoprosvetno delo v našem kolektivu. Kljub temu, da ne mislimo obravnavati dejavnost organizacije, ki po svoji dolžnosti mora skrbeti za to dejavnost, moramo omeniti DPD Svobodo v Kidričevem. To društvo je že nekaj let pešalo, zadnje leto pa je popolnoma prenehalo delovati. Kot rečeno, ne bomo obravnavali vzrokov za tak položaj, pač pa posledice, ki izhajajo iz te nedejavnosti. Člani našega kolektiva, ki prebivajo na območju Kidričevega, so ostali brez vsake dejavnosti na področju kulturnoprosvetnega dela. Prebivalci naselja in bližnje okolice so ostali brez odrskih prireditev, lutkovnega gledališča, ki je prepotrebno za naše najmlajše, pevskih sekcij, v katerih so se kaj radi zbirali člani našega kolektiva, in končno brez godbene sekcije, ki se je najdalje upirala krizi odmiranja. V takem trenutnem položaju ni mogoče vključevanje novih sil v te sekcije, ki naj bi izpopolnile vrzel zaradi oddaljenosti od gledališč in drugih kulturnih ustanov v neposredni bližini (najbližje gledališče je v Mariboru, in sicer 25 km od Kidričevega).

Sredstva za kulturnoprosvetno

dejavnost niso bila nikoli problem, ker je naš kolektiv za to dejavnost imel zmeraj dovolj posluha in je rad dal iz leta v leto sredstva za te namene.

Nekateri pripisujejo kulturnoprosvetno mrtvilo nedelavnosti mladine v tem okolišču. Nekaj resnice je sicer tudi v tem, ne more pa to biti osnovni vzrok.

ČEMU PA JE V LOVRENCU BOLJŠE?

Naš kolektiv je v povprečju mlad in bi člani kolektiva lahko sodelovali v kulturnoprosvetnih sekcijah. Da je temu tako, nam potrjuje delovanje članov našega kolektiva v prosvetnem društvu v Lovrencu na Dravskem polju. To društvo je oddaljeno od Kidričevega le 4 km, deluje pa tam popolnoma drugače kot pri nas. V sekcijah tega društva so člani našega kolektiva zelo aktivni in so, lahko trdimo, nosilci dejavnosti na tem območju. In kakšni so gmojni pogoji za njihovo delo? Odkritosrčno povedano zdaleč slabši, kot so pri nas. Zdi se, da se Lovrencani zavedajo potrebe po kulturni dejavnosti, kar za Kidričevljane ne moremo trditi.

Mogoče je nekoliko nerodno trditi, da ne čutimo potrebe po kulturnoprosvetnih prireditvah, gotovo pa je, da nas je zelo malo, ki čutimo potrebo po sodelovanju. Amaterizem temelji na udeležbi, zato je jasno, da s takšnim nedelom, kot je bilo doslej, in odnosom ne bomo rešili problema.

DOBILI BOMO ZLOŽLJIV ODER

Tovarniški odbor sindikata skuša začasno rešiti problem tako, da vabi gledališča in druge

kulturnoprosvetne skupine, vendar pa s tem problem še ni rešen. V preteklem letu smo imeli v Kidričevem nekaj gostovanj, ki so jih ljudje sprejeli z zadovoljstvom in izrazili željo, da bi večkrat pripravili take prireditve. V načrtu je izgraditev zlozljivega odra v dvorani restavracije, kar bo omogočalo uprizorjanje kakovostnejših del.

TOVARNIŠKA GODBA?

Predlagajo, da bi obnovili godbo in da bi jo prevzelo podjetje oziroma tovarniški odbor sindikata. Predlog utemeljujejo s tem, da ima vsako večje podjetje v svojem sestavu godbo na pihala. Predlog sicer ni nesprenjemljiv, ni pa s tem rešeno vprašanje kulturnoprosvetnega dela izven ograje podjetja.

Če bi razčlenili pogovore in dejanski položaj na področju kulturnoprosvetnega dela, bi najbrž videli, da ta prepotrebna dejavnost na našem območju ne živi le zaradi tega, ker smo postali preveč ravnodušni do vsega, kar se godi okoli nas. Zadovaljni smo s trenutnim reševanjem problema kulturnoprosvetnega dela, ne vidimo pa, kakšna bi morala biti perspektiva te dejavnosti v delavskem centru komunice, še manj pa smo pripravljeni sodelovati, da bi to dejavnost poživili.

Ne glede na to, kar je že narejenega in kar se mislimo opravi, nam mora biti enkrat za vselej jasno, da je ta dejavnost mogoča le s sodelovanjem kakor samega kolektiva tako tudi celotnega prebivalstva našega naselja.

Upamo, da bo prišel čas, ko bo kulturnoprosvetna dejavnost v našem naselju združevala naš kolektiv tudi izven delovnega časa in ograje podjetja. Prepričani smo, da na to ne bo treba čakati dolgo, saj smo takšnega življenja več kot potrebni.

mi

Člani našega kolektiva v oddelku za odrasle ekonomske srednje šole

Na pobudo nekaterih članov našega kolektiva, predvsem uslužbencev, in s pomočjo izobraževalnega centra ter ob podpori političnih organizacij je bil ustanovljen oddelk za odrasle ESS Kidričevo, ki deluje pod pokroviteljstvom ESS Murska Sobota.

Za oddelk je bilo veliko zanimanje v našem podjetju, predvsem pri uslužbencih, ki še nimajo srednješolske izobrazbe. Bila je edinstvena priložnost za pridobitev primarne izobrazbe in s tem tudi usposobitve v komercialni in računovodski službi. V oddelku za odrasle ESS v Kidričevem se je vpisalo 48 slušateljev, od teh 17 članov iz TGA, ostali pa so bili iz ptujskih podjetij, trgovin, iz Lovrenca na Dravskem polju ter ostalih krajev v občini. Že na ustanovnem sestanku so poudarili, da šolanje ni lahko, da se bo treba odreči marsičemu, če hočemo dokončati to šolo. Bil je tudi izvoljen petčlanski razredni odbor, katerega naloga je bila urejati finančno poslovanje in poslovanje z matično šolo. Ob vpisu je moral vplačati vsak slušatelj kavcijo v višini 5000 dinarjev, da bi si s tem ustvarili nekaj finančnih sredstev. Kavcijo smo pozneje obračunavali v šolnino, ki je bila določena 3500

so te na istem kot trgovina. Čevlarska delavnica, krojaška in frizerska so prav tako utesnjene v premajhne prostore.

V Kidričevem bomo morali prej ko slej pričeti misliti na gradnjo trgovskih in drugih lokalov, da bi lahko zadovoljili naraščanje vsestranskih potreb prebivalstva.

Potrošnik

dinarjev na slušatelja mesečno. V učnem programu so zajeti vsi predmeti, kateri nam bodo koristili v naših poklicih. Najtežje je bilo v I. semestru, ko se je bilo treba prilagoditi šoli in učenju, se odreči marsičemu in se z jekleno voljo zagristi v učenje. Že po prvih kolokvijih iz matematike in slovenščine je odstopilo precej slušateljev.

Predavanja so se začela 10. septembra 1962, in to 4-krat tedensko po 5 šolskih ur. Del predavateljev prihaja iz Ptuj, drugi pa so iz podjetja. Že po nekaj dnevih je nekaj slušateljev pustilo šolanje iz raznih vzrokov. Prvi semester je trajal do 10. 1. 1963. Čas od 10. 1. 1963 do 10. 2. 1963 je bil določen za izpite za I. semester. Po izpiti v I. semestru je odstopilo ponovno nekaj slušateljev, tako da se nas je v II. semestru vpisalo le 24. Skoraj do konca II. semestra je bilo število slušateljev isto, tik pred koncem pa se je število ponovno zmanjšalo na 20. Po II. semestru so slušatelji z uspehom opravili izpite, razen nekaterih, ki so bili s kakšnim predmetom v zaostanku. Večina slušateljev je opravila izpite za II. semester pred vpisom v III. Z zmanjšanjem števila slušateljev se je povečala tudi šolnina mesečno na 6700 dinarjev. Ta znesek je bil za marsikoga previsok in ga mesečni družinski proračun ne bi zmogel.

Oddelk se je s prošnjo obrnil na UO podjetja, da bi po možnosti pomagal z dotacijo svojim članom. DS je v ta namen odobril predlog UO za odobritev 250.000 dinarjev, tako da bo ostala šolnina za naše uslužbence še nadalje le 5000 dinarjev. Samoupravnim organom smo za razumevanje hvaležni.

Po odhajanju slušateljev iz

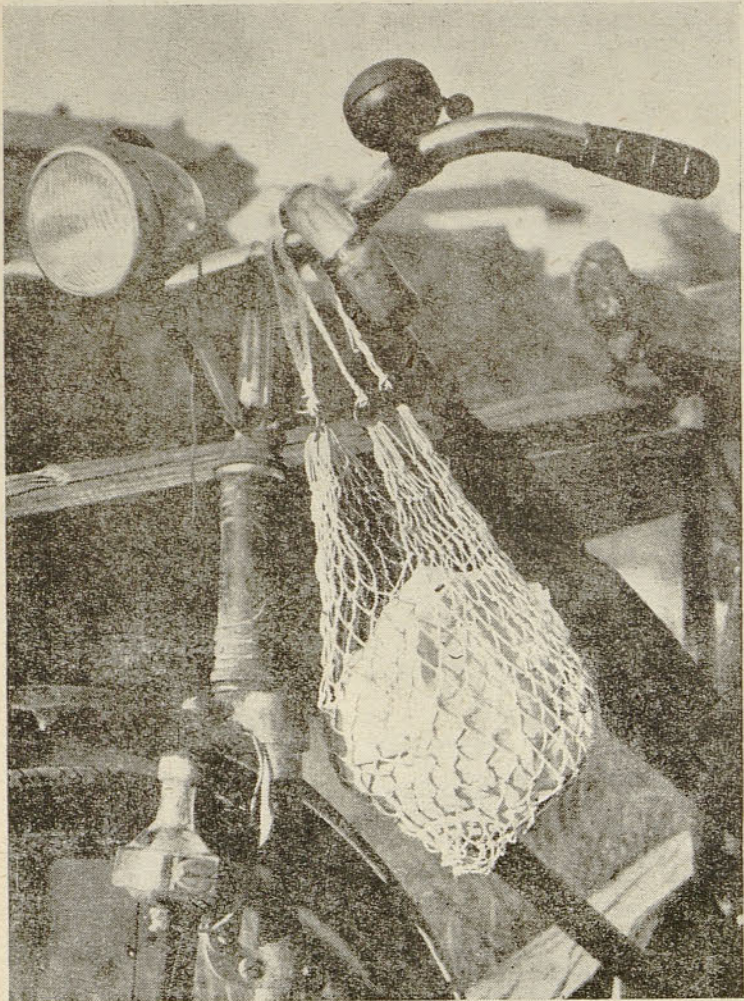
našega oddelka smo ugotovili, da so zapuščali šolanje predvsem mladi ljudje, ki so imeli sicer perspektivo za šolanje, mnogo več časa, a niso znali ceniti te zadnje priložnosti, da si pridobijo srednješolsko izobrazbo. Šolanje traja sedaj 4 leta. Težijo za tem, da bi oddelke za odrasle ukinili zaradi dotoka mladih moči v izredne šole.

Izobraževanje z izrednim šolanjem zahteva od slušateljev velik napor poleg vsakodnevnega 8-urnega dela in skrbi za družino, predvsem za matere. Prostejša časa ni, nedelj ne poznamo, za študij koristimo tudi redni dopust. V preteklem letu smo lahko izrabili za študij tudi izredni dopust, da ni bilo treba koristiti celotnega rednega dopusta za izpite. Širijo se govorice, da bodo ukinjeni izredni študijski dopusti, upamo pa, da bodo organi upravljanja imeli tudi v bodoče razumevanje in da bodo sledili pozivu SZDL, ki ga je v obliki odprtega pisma naslovila na delovne organizacije.

Kljub naporom so uspehi v oddelku zadovoljivi, vsaj tako trdi naš razrednik, ki je eden od tistih, po čigar zaslugi oddelk sploh obstaja. Izpiti tečejo v redu, le tu in tam je kakšen majhen spodrsljaj za preizkušnjo živcev.

V začetku so se slušatelji srečali s posameznimi predmeti, ki so jim bili tuji, zato so bile pri le-teh velike težave (knjigovodstvo, gospodarsko poslovanje, politična ekonomija). Vendar so te težave od semestra do semestra manjše in pridobljeno znanje lahko s pridom sproti uporabljamo pri delu.

Ne bi mogli trditi, da bomo s

Ali se tako preskrbujemo...?

Foto: Marjan Hudina

vanje. Ti prostori so majhni in ne ustrezajo potrebam trgovine. Trgovini manjkajo predvsem primerna skladišča in prodajalna. Zaradi tega ne more biti založena z veliko izbiro blaga. V zalogi drži le najnujnejše prehranske artikle, nekaj galanterije in zelo malo manufakture. Tudi teh artiklov pogosto primanjkuje in potrošnik je primoran nakupovati v Ptuj ali Mariboru. Poleg omenjene trgovine v naselju posluje v starem naselju še ena manjša trgovina. Obe skupaj ne moreta nuditi večje izbire blaga. V Kidričevem potrebujemo za tukajšnje potrošnike in za potrošnike bližnje okolice dobro založeno trgovino spee-rije z večjim oddelkom manufakture in oddelkom artiklov široke potrošnje, ki bi lahko ustregla željam in okusu potrošnikov.

Pred leti so se zmetile v novo zgrajenem paviljonu: trgovina zelenjave, slaščičarna in mesnica.

Mesnico preskrbuje Kmetijski kombinat Ptuj in je kar zadovoljivo založena.

Zelenjavna trgovina je podružnica Povrtine Maribor. Ne nudi potrošnikom kakovostne zelenjave. Največja pomanjkljivost je v tem, da zelenjavo dovažajo iz oddaljenih krajev oziroma iz zbirnega centra v Mariboru. Zlasti poleti, ko je sezona vrtnin na vrhuncu, je v naši prodajalni primanjkuje, kolikor pa je na razpolago, ni sveža. Vzrok takšnega stanja poleti je tudi manjša potrošnja, ker ima večina gospodinjstev svoje vrtove. Tem težje pa je za ostale potroš-

brano s tal, natolčeno in mnogokrat že nagnito. Vendar, žal, nimamo druge izbire...

KRUH ODLIČEN

Pekarna »Vinko Reš« iz Ptuja ima v Kidričevem dve prodajalni, in sicer prodajalno kruha in slaščičarno. Če lahko izrečemo pohvalo, gre ta gotovo pekarni za kakovosten asortiman kruha, spečenega v Kidričevem.

Slaščičarna nudi le malo izbire peciva. Razen tega prodaja za Mlekarno Ptuj tudi mleko. Do lanskega leta je potrošnike oskrbovalo kmetijsko gospodarstvo Kidričevo iz tukajšnjega obrata. To mleko je bilo dobro in polnomastno. Molža na kmetijskem gospodarstvu je namreč urejena z najmodernejšimi aparati in brezhibno higieni.

VČASIH SMO IMELI DOBRO MLEKO, ZDAJ PA...

Odkar je Občina Ptuj uvedla obvezno pasteriziranje mleka, ga vozijo iz Kidričevega v zbiralnice ptujske mlekarne. Od tod pa potem dobavlja mlekarne pasterizirano mleko zopet nazaj v Kidričevo. Rezultat tega ukrepa je bil, da smo potrošniki v Kidričevem v letni sezoni kupovali mleko, ki se je pri kuhanju sesirilo. Mleko, ki ga kupujemo v zimski sezoni pa se velikokrat močno prismoji. **Sprašujemo se, kaj je temu vzrok? Potrošniki Kidričevega močno pogrešamo prodajo mlečnih izdelkov (skute, smetane, sirov, masla, jogurta). Nedvomno bi se dobro obnesla prodajalna teh izdelkov dvakrat ali vsaj enkrat tedensko.**

Kar se tiče obrtnih dejavnosti,

Službena pot v sorodno tovarno v Franciji

Iz našega kolektiva zelo redko katerega pošljemo na službeno potovanje v inozemstvo, predvsem s tako nalogo, kot sem jo imel jaz ter moja tovariša Feliks Čuček in Alojz Zupanič. Ker nam je kolektiv zaupal nalogo, da si strokovno ogledamo tovarno glinice pri firmi »PECHINEY«, kjer je bil kupljen inženiring za rekonstrukcijo naše tovarne, smo se odzvali na prošnjo nekaterih članov kolektiva, da jim skupno predavamo o zapazanjih in vtisih v tem podjetju.

Predavanje je organiziral naš izobraževalni center in se ga je udeležilo 50–60 naših delavcev. Obisk bi bil nedvomno večji, da ni ravno tiste dni pritiskala huda zima in je vsak čakal, da pride čimprej domov v toplo sobo. Ker je še stalno povpraševanje, kdaj se bo predavanje ponovilo, sem se odločil, da v imenu nas treh in na prošnjo uredniškega odbora poizkusim napisati članek. Kot sem že na predavanju ugotovil, je zanimanje različno, tj. da se nekateri zanimajo izključno za strokovne stvari, drugi pa tudi za kraje in mesta, kjer smo potovali, zato bom skušal ustreči vsem.

Nekako okrog 10. decembra sem dobil prepis sklepa upravnega odbora, da potujem k firmi »PECHINEY« v Francijo. Takrat sem videl, da so govorice o tej stvari resnične in sem se začel takoj pripravljati na pot, namreč zamislil sem si, če me že kolektiv kam pošlje, potem sigurno z nalogo, da bosta kolektiv in skupnost nekaj od tega imela. Zato sem si vsak dan zapisoval v poseben blok stvari, ki bi jih moral tam videti. Seveda se je tega nazadnje nabralo toliko, da bi moral ostati v Franciji vsaj dva meseca, da bi lahko na vse odgovoril.

DOHITELI SMO SVOJ VLAK

Da bi vsak tisti, ki misli, kako lepo je iti na tako pot, vedel tudi za tisto, kar je treba na takem sprehodu žrtvovati, bom opisal najprej potovanje. Vlak, s katerim sem potoval, je neke vrste »Evropa ekspres« ki vozi iz Turčije, Grčije, preko Jugoslavije in Italije ter Švice ali pa preko Marseille v Pariz. Naša pot je bila na vozni karti napisana: Ljubljana, Trst, Benetke, Milano, Genova, Ventimile, Monte Carlo, Marseille, Gardanne. Ker nisem našel Pragerskega, si iz gornjega lahko predstavljate, koliko krat moraš prestopiti, če na poti nimaš sreče.

Zataknilo se je v Ljubljani, ko je vlak imel najavljenih samo 200 minut zamude in smo namesto predvidenih 3 ur čakali 7 ur. Naslednja smola je bila v Trstu. Vlak, ki bi moral vzeti naše vagone, je odpeljal in smo morali čakati na naslednjega. Ker je bilo pred odhodom v Francijo po teleprinterju zmenjeno, s katerim vlakom pridejo v Marseille in da nas pridejo iskati na postajo, smo že mislili na to, kako bi jim poslali telegram, da je naša zveza v zaostanku. Vendar pa moram reči, da vozijo vlaki v Italijo tako redno in tako pogosto, da smo z raznimi kombinacijami dohiteli naš pravi vlak in tako pravočasno prispeli v Marseille.

Kraje od Trsta do Benetk, Padova in Verone poznam iz časov narodnoosvobodilne vojne, vendar moram poudariti, da je tudi tukaj ogromno spremenje-

nega. Razni namakalni in izsuševalni sistemi italijanske žitnice so preurejeni. Začudili smo se, da nismo mogli med nepreglednimi polji videti enega neurejenega potoka ali poljske poti. Vsi kanali, kanalčki, prekopji in poti so speljani v krasnih oblikah, potoki in ceste pa obasajene z drevoredi hitro rastočih topolov. Kjer so izrecno kmetijski predeli, je videti le na večjih razdaljah velike kmečke enonadstropne hiše s pripadajočimi hlevi in drugimi pritliklinami. V takih hišah je prostora za deset in več družin, ni pa opaziti, da bi bile po polju hiše tako raztresene, kakor smo vajeni tega pri nas v Sloveniji.

SEVERNOITALIJANSKA MESTA V NOČI

V Benetkah se je začelo mrčiti, zato smo ostale kraje do San Rema videli v nočni razsvetljavi. Vendar tudi nočno potovanje ima svoje prednosti, saj nam je omogočilo, da smo že od daleč lahko opazili večja mesta, kot so Verona, Milano in Genova, ki se bleščijo v raznih barvnih odtenkih. Reklamni napisi so izvedeni v takih oblikah in barvah, da je že več kilometrov vstran jasno vidno, kaj predstavlja reklama ali napis. Od mesta Genove naprej, ki je obmorsko mesto, pelje železnica na italijanski strani stalno ob morju. Vlaki brez izjeme potujejo na vsaki postaji, ker je v tem predelu tudi sedaj letovišarska sezona. Predeli, kolikor smo jih lahko videli v jutranji zarji, so izredno lepo urejeni, ceste asfaltirane in ob njih nasajene palme, ki imajo nekatere tudi do 80 cm premera. Proti mestu San Remo, ki ga poznamo po raznih festivalih, smo že videli večje nasade nageljnove. Ti nasadi potekajo vse do italijansko-francoske meje. Največ teh nasadov je urejenih pod steklenimi strehami, vmes so pa nasajene mandarine, ki so ravno v tem času dozorevale. Seveda ne manjka tudi v tem času druge zelenjave, kot je razno sočivje od solate, paradižnikov, pese itd.

V ITALIJI DOMA, V FRANCIJI NA DELU

Na italijansko-francoski meji smo lahko videli, kako hodijo sosedje drug k drugemu, kjer je dovolj samo potni list brez vizuma. Tu se pripelje cel vlak v glavnem ženski s italijanske strani, ki hodijo v službo v Francijo. Največ jih dela v Franciji v Nici in v Monte Carlu v raznih gostinskih obratih. Tudi na francoski strani nam pot ni šla nič kaj hitro naprej, predvsem do Nice. Od meje naprej in še nekaj postaj je en sam turistični objekt: Azurna obala. V tem času je verjetno taka, kakor naša najjužnejša dalmatinska obala ali morda še toplejša. To smo lahko sklepali po tem, ker prihaja vlak za vlakom poln turistov iz vseh krajev Francije in od drugod. Kakšne pomembne industrije v teh turističnih predelih nismo opazili. Od tu jo ubira železniška proga naravnost proti Marseillu, tako da vozi tri ure vlak vstran od morja po predelih, ki so podobni našim primorskim. Tu so ogromni nasadi vinogradov, ki so jih ravno v tem času začeli obrezovati in okopavati.

Nasprotje v železniškem prometu v Franciji smo opazili takoj, ko smo prestopili mejo. To pa zato, ker je železniška vleka v Italiji že od jugoslovanske meje elektrificirana vse do zadnje postaje, medtem ko imajo v Franciji v južnih predelih parne lokomotive, kurjene z mazutom. Na lokalnih vlakih tudi nismo nikjer opazili sprevodnikov, čeprav smo se vozili vsak dan v službo in iz nje z vlakom.

SREČANJE S STARIMI ZNANCI

Točno po voznem redu in napovedanem času smo prispeli

na glavni kolodvor Marseille, ki je menda večji od katerekoli v Jugoslaviji in tudi podobno urejen. Tu so nas čakali predstavniki firme Pechiney, predvsem tisti, ki so bili največkrat pri nas. Sprejem je bil nadvse prirčen, saj smo se pozdravili kot največji prijatelji in znanci. Seveda so se takoj razpleli pogovori, kako je sedaj pri nas, predvsem kakšno je vreme, ker smo prišli v zimskih plaščih, oni pa so bili samo v suknjičih.

Z obrazov so nam brali, da smo zmučeni od dolge poti, zato so nas zapeljali z avtomobili v mesto Gardanne na kosilo, od tu pa v 11 km oddaljeno mesto Aex na stanovanje.

Kljub temu, da smo bili potrebni poštene tople hrane, ker med potjo ni bilo zaradi ljubljanske zamude nikjer časa za obed, nam kosilo ni posebej teknilo. Povsem drugače pripravljajo hrano. Najbolj nam je bilo všeč vino, na katerega tudi naslednje dni nismo pozabili.

Naslednji dan nas je predstavnik tovarne zjutraj pričakal pred hotelom in nas pospremil na železniško postajo, da smo se z vlakom peljali v

službo. Morda bo kdo vprašal, zakaj nas niso vozili v službo z avtom, tako kot vozimo mi njih, kadar so tukaj, iz Ptujja. Na to bo našel odgovor vsak sam, če bo prebral članek do kraja.

V tovarni nas je sprejel vodja oddelka, ki skrbi za vse z našim podjetjem. Po opravljenih formalnostih smo se dogovorili, s kakšno nalogo smo prišli in kaj nas zanima. Glavna naša naloga je bila, da vidimo, kako se ustavi cela vrsta avtoklavov in pripravi za čiščenje ter kako se odvijajo vsa druga dela, da se serija pripravi za ponovni pogon. Po tej želji so nam pripravili program dela in smo ga naslednji dan skupno obravnavali. Po tem razgovoru smo dobili enega mojstra in tolmača na nemški jezik, da si ogledamo tovarno in vse naprave.

NEKAJ GROBIH PODATKOV O PODJETJU

Preden bom začel opisovati strojno opremo in proces proizvodnje, bi rad navedel nekaj grobih podatkov o podjetju, tako da si lahko vsak bralec ustvari približno sliko podjetja. Obenem pa mislim, da bo tudi marsikateremu jasno, da se izplača pogledati v tako podjetje.

A. K.

Pojasnila k pravilniku sklada tovarniške samopomoči

Veliko je primerov, da se člani kolektiva oglašajo pri tovarniškem odboru sindikata s prošnjo, naj jim ta pomaga, ko jim v družini kdo umre. To je sicer prav, vendar tovarniški odbor v mnogih primerih ne more pomagati, ker je poslovanje s finančnimi sredstvi organizirano v smislu obstoječih predpisov. Ker je bilo vse več takšnih slučajev, je tovarniški odbor leta 1961 predlagal, da se ustanovi sklad tovarniške samopomoči, iz katerega bi člani sklada za pomoč članstvu v primeru smrti v družini. Posebno imenovana komisija s strani tovarniškega odbora je naredila predlog pravilnika, katerega so dobili člani kolektiva v razpravo in potrditev.

Po sprejetju pravilnika s strani članstva je tovarniški odbor registriral Sklad pri NB Ptuj (Služba družbenega knjigovodstva), kateri smo morali dostaviti en izvod pravilnika zaradi evidence namenske porabe sredstev.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da se sredstva lahko koristijo le v namene, ki so navedeni v pravilniku.

Dosti je bilo razprav in predlogov, da bi se sklad razširil in opravičil izplačilo ob smrti sorodnikov, ki ni zajet v pravilniku (po predlogih bi naj ti sorodniki bili zajeti v pravilniku). **Pravilnik predvideva, da je član kolektiva upravičen na določen znesek le v primeru, če je vzdrževal umrlega člana družine.** Umrli član družine je imel posestvo in je živel v skupnem gospodinjstvu s članom našega kolektiva. Kako sedaj ugotoviti, kdo je koga vzdrževal? Razen takih bi se pojavljali tudi drugi, še bolj zapleteni primeri, ki bi onemogočali ekspeditivno delo upravnega odbora Sklada.

Kako pa je s sredstvi? Če bi Sklad zajel druge sorodnike, bi mesečni delež 50 dinarjev, ki jih plačuje član kolektiva, bil zdaleč nezadosten. Res je, da so se v Skladu nabrala sredstva, ni pa s tem rečeno, da jih ne potrebujemo v takšni višini. Ali ni možna v našem kolektivu nesreča, ki lahko terja več žrtev? To se lahko zgodi v vsakem kolektivu, pa tudi v našem. Od kod črpati potem sredstva? To je tehten razlog, da s sredstvi varčujemo in jih uporabljamo le za slučaje, ki so do sedaj po pravilniku predvideni.

Potrebno je pojasniti še eno zadevo — **izposojanje teh sredstev.** Tudi izposojanje ni mogoče, saj so ta sredstva deleži vseh članov kolektiva, zbrani za določene namene. Moramo razlikovati blagajno vzajemne pomoči, ki je

ustanovljena za te namene in poslovanje našega Sklada tovarniške samopomoči.

Kljub temu, da smo pravilnik Sklada tovarniške samopomoči dostavili vsem sindikalnim podružnicam, večina članov kolektiva z njegovimi členi ni seznanjena, zaradi česar ga objavljamo v celoti. Menimo, da je dobro, če ima vsak član kolektiva pravilnik sklada in se po njem tudi ravna.

Čl. 1. Sklad tovarniške samopomoči sindikata Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič«, Kidričevo, se formira na osnovi mesečnega prispevka članov kolektiva v višini 50 din.

Čl. 2. Sredstva sklada tovarniške samopomoči se uporabljajo kot pomoč v slučaju smrti:

- a) člana kolektiva — njegovi ožji družini,
- b) ožjih članov družine članov kolektiva — članom kolektiva,
- c) članov kolektiva, kateri nimajo ožjih svojcev — pogrebni stroški.

Čl. 3. Za ožje člane družine se smatrajo:

- a) žena — mož,
- b) otroci, ki jih vzdržuje član kolektiva in nimajo drugih dohodkov.

Čl. 4. Sredstva sklada tovarniške samopomoči se nalagajo mesečno na pošto hranilno knjižico. Naložbe, dviganje sredstev ter izplačila izvršuje blagajnik tovarniškega odbora sindikata. (Opomba: v tem členu je nastala sprememba, in sicer da se sredstva ne nahajajo pri pošti, temveč pri NB Ptuj.)

Čl. 5. S skladom tovarniške samopomoči upravlja upravni odbor sklada, ki ga izvoli tovarniški odbor sindikata.

Čl. 6. Mandatna doba upravnega odbora sklada tovarniške samopomoči traja od redne letne skupščine sindikalne podružnice do naslednje letne skupščine.

Čl. 7. Prispevki članov kolektiva za sklad tovarniške samopomoči se vplačujejo po plačilni listi istočasno s sindikalno članarino.

Čl. 8. Izplačila se izvršujejo na podlagi predložene osmrtnice ter ostale dokumentacije upravnemu odboru sklada, iz katerih je razvidno, da je zahtevek upravičen.

Kraj Gardanne, kjer stoji tovarna, je oddaljen od morja okrog 25 km in leži severno od Marseille. Konfiguracija zemlje je podobna našim obmorskim krajem: hribi so goli, apnenec, ki je povsod delno rdeče pobarvan, doline so posute z rdečo rodovitno prstjo. Prostor, kjer je razmeščena tovarna, je blago nagnjen, kar je ravno pripomoček za razne odtokove. Obseg prostora, ki ga zavzemajo tovarniške zgradbe, je okrog 1/3 velikosti našega podjetja. Nekaj mesecev več kakor 80 let proizvajajo v tej tovarni glinice. Danes zaposlujejo okrog 700 delavcev in namoščencev. Dnevna proizvodnja glinice je 1.060 ton, kar smo lahko videli iz planov, ki so obešeni po podjetju. Boksit, ki ga uporabljajo, dobivajo po železnici in cesti iz približno 50 km oddaljenih rudnikov boksita, ki so last istega podjetja. Premog dobivajo od sosednjega podjetja, ki meji z edino ograjo, ki smo jo videli na tem delu tovarne. Tako je prevoz premoga od rudnika do tovarniškega skladišča le 80 do 100 m. Tudi vodo dobivajo vso iz rudnika, kjer imajo težave s talnimi vodami.

(Prihodnjič naprej)

Čl. 9. Višina izplačil:

- a) v slučaju smrti člana kolektiva njegovi družini 70.000 din,
- b) v slučaju smrti žene-moža člana kolektiva, ki je zaposlen v našem podjetju, 40.000 din,
- c) v slučaju smrti otroka, ki ga vzdržuje član kolektiva, 20.000 din,
- d) v slučaju smrti člana kolektiva, ki nima ožjih svojcev, se krijejo pogrebni stroški do višine 40.000 din.

Čl. 10. Za sklad tovarniške samopomoči se vodi pri blagajni tovarniškega odbora posebna blagajniška knjiga.

Čl. 11. Blagajniško poslovanje v sredstvi sklada nadzoruje nadzorni odbor tovarniškega odbora sindikata.

Čl. 12. Ta pravilnik je sprejel kolektiv Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič«, Kidričevo, meseca septembra 1961 ter stopi v veljavo s 1. X. 1961.

Sekretariat tovarniškega odbora je na svoji seji dne 8. januarja 1964 razpravljala o morebitnih spremembah poslovanja s sredstvi Sklada ter podal naslednji predlog v razpravo članstvu (predlog dostavljen vsem sindikalnim podružnicam):

Da se povišajo izplačila, in sicer:

- ob smrti člana kolektiva od 70.000 na 90.000 din,
- ob smrti žene-moža člana kolektiva od 40.000 na 50.000 din,
- izplačilo v slučaju smrti otroka po tem predlogu se ne bi spremenilo, ker je sekretariat mišljenja, da je 20.000 din znesek, ki zadošča za kritje teh stroškov.

O tem predlogu bo članstvo razpravljalo na letnih občnih zborih v mesecu marcu.

Prav bi bilo, če bi članstvo takrat podalo svoje predloge, če ugotovi, da so potrebne razen podanih predlogov še druge spremembe.

NAJLAŽJE KOLO NA SVETU

V Italiji trdijo, da je dirkalno kolo »Legnano« najlažje kolo na svetu! Vsi deli, razen okvirja kolesa, so iz aluminija; tudi veriga! Tehta pa 3,46 kg.

pridobitvijo diplome postali univerzalni, vendar trdimo, da si bomo pridobili širše splošno in strokovno znanje, ki se danes zahteva od vsakega člana naše družbe.

Verjetno bo žal vsem tistim, ki so zapustili naše vrste ter iz raznih vzrokov niso mogli ali niso hoteli vložiti truda in denarnih sredstev v svojo korist in v korist naše družbe.

Maks Kmetec

Obračun pri AMD Kidričevo

14. februarja je imelo AMD Kidričevo letno skupščino, na kateri so pregledali dosedanje delo. Obračun je bil kar precej kritičen, saj so poročila in razprave po njih bolj poudarjale napake in slabosti pri delu v preteklem letu kot pa uspehe, ki pa nikakor niso bili majhni.

Nedvomno je bilo društvo najbolj uspešno pri šolanju voznikov amaterjev in mopedistov. Poleg te dejavnosti je bilo društveno delo opaziti tudi na drugih področjih, kot so: prometno varstvena vzgoja, gradnja garaž itd., saj sodi društvo med delavnejše organizacije v Kidričevem. V petih letih je društvo zelo napredovalo. Ob ustanovitvi je s pripevkami članov (posojilom) kupilo prvi avto in motorno kolo za šolanje voznikov. Zdaj ima društvo nova osebna avtomobila zastava 750 in motorno kolo. V naselju Kidričevo II. ima v upravljanju garaže.

Na letni skupščini je bil govor o prihodnjih dejavnostih. Med prvimi bo šolanje voznikov amaterjev in mopedistov. Še večjo aktivnost pa moramo razviti na prometno varstvenem področju. V načrtu je predvajanje prometno vzgojnih filmov v kino dvoranah v Kidričevem. Majšperku in Cirkovcih. Predvajali bi jih kot predfilme k rednim predstavam. Filme s posebno aktualno vsebino bi za šolsko mladino predvajali še posebej.

V bodoče naj bi tudi AMD gojilo nekoliko več družabnosti med svojim članstvom, saj prav

te v našem naselju in okolici zelo manjka. V zadnjih letih smo se preveč »osamosvojili« in se »zaprla« vase. Na občnem zboru je bil govor o skupnih izletih z lastnimi vozili. Tisti člani, ki lastnega vozila nimajo, bodo lahko prisledli k drugim. Omenili so nekatere smeri, kot so gorska cesta čez Vršič in Mangart za 1. maj, vožnja na moto dirke v Crikvenico, Plitvička jezera in še kam. Če bo dovolj zanimanja za take skupinske izlete, bomo lahko od AMZ Slovenije dobili službeni avto z dežurnim mehanikom za spremstvo. Ko bo ta način razvedrila (in izpopolnjevanja) dovolj razvit, bo društvo poskusilo navezati tesnejše stike s kakim sorodnim društvom na Slovenskem Koroskem ali Štajerskem v sosednji Avstriji.

Letos bo treba dokončati gradbena dela pri novih garažah ter pred zimo urediti ploščo. Za potrebe članov in tudi drugih lastnikov motornih vozil bomo morali urediti zasilno delavnico v eni od garaž ter rampo za pranje in čiščenje na prostem.

Pred novo izvoljenim odborom so številne in odgovorne naloge, ki jih bo lahko uredništvu le, če bodo odborniki res pripravljeni delati in če bodo uživali podporo vsega članstva. Nujno bo, da se vsi člani bolj zanimajo za društvo in seveda društvo tudi za člane, ne samo samo ob letni skupščini ali pa še to ne.

SREČNO POT!

-čk-

Želite postati planinec?

Z uvedbo 42-urnega tednika in s tem v zvezi več prostih dni bo za nas »ravninec« koristno, ako se včasih povzpne tudi na kak hrib ali vrh. Pohorje, ki je prav blizu in za vsakega planinca začetnika zelo prikladno, nas vabi.

Kot nalašč za konec tedna je tura preko Pohorja primerna. Alko začnemo v soboto zjutraj pri vzpenjači, bomo v nedeljo zvečer končali pri Kremzarjevem vrhu nad Slovenj Gradcem in se z vlakom vrnili nazaj. Kako prijetno se bomo počutili v ponedeljek in delo bo zopet lažje in mikavnejše. Tak izlet bo vsakomur koristil, za nekatere pa postaja prava nujnost. Vsi, ki pri svojem delu pretežno sedijo, bodisi za pisalno mizo ali komandnim prostorom, bi morali več misliti na svoj oddih v naravi. Za kogar je Pohorje že »predaleč«, ima še bližje »štajerski Triglav« — Donačko goro in Boč. Ne bi bilo odveč, ako bi tovarniški odbor sindikata ustanovil sekcijo planinskega društva, ki bi se povezala s ptujskim ali mariborskim planinskim društvom. Pred leti je bila določena

smer Slovenske gorske transverzale, ki se začne na vzhodnem Pohorju in konča na Slavniku na Primorskem. Smer je določena tako, da mora transverzalist obiskati vse naše važnejše vrhove. Obisk nam oskrbnik koč potrdi s posebnim žigom v »Dnevnik slovenske gorske transverzale«. Ko je planinec obiskal vse obvezne postojanke, pošlje »Dnevnik« PZS in dobi značko. Vsak planinec, ki si »prisluži« značko, lahko smelo trdi, da pozna naše slovenske planine in vrhove. Ne bo ga potrebno prepričevati, da je Slovenija res lep in privlačen del naše domovine.

-čk-

ZA NOGOMETAŠE

Za nogometaše so v Nemčiji začeli izdelovati ščitnike za noge iz aluminija. En par takih ščitnikov, podloženih s penasto gumo in jermenjem, tehta le 1,2 kg.

STROKOVNA KNJIŽNICA TGA KIDRIČEVO

V mesecu januarju in februarju 1964 so prispele v strokovno knjižnico sledeče knjige in strokovni časopisi:

Knjige — št.:

- 1076 — Zbirka propisa o higiensko tehničkoj zašiti I
- 1078 — Zbirka propisa o higiensko tehničkoj zašiti II
- 1080 — Ugovor u kupovini i prodaji
- 1082 — Zakon o privrednim prestupima
- 1083 — Zakon o zastarelosti potraživanja
- 1084 — Zbirke svih propisa o taksama
- 1085 — Komentar zakona o stanbenim odnosima

Strokovni časopisi:

- Tehnika št. 1, 2 1964 — Beograd
- Pregled št. 1, 2 — 1964 — Ameriška ambasada Beograd
- Kemija u industriji št. 8, 11, 12 1963 in št. 1 1964 — Zagreb
- Kemijska industrija št. 1 1964 — Beograd
- Elektrotechnische zeitschrift št. A — 1, 2, 3, 4 1964 — Berlin
- Elektrotechnische zeitschrift št. B — 1, 2, 3, 4 1964 — Berlin
- Elektronik št. 1, 2 1964 — München
- Funkschau št. 1, 2, 3, 4 1964 — München
- Angewandte Chemie št. 1, 2, 3 1964 — Frankfurt
- Chemie ing. technik št. 1 1964 — Berlin
- Aluminium št. 10, 11 1963 in 1, 2 1964 — Düsseldorf
- Revue de aluminium št. 5 1963 — Francija
- ACEC revue, št. 1965 — Francija
- Cvetni metali št. 1, 2 1964 — Moskva
- AEG mitteilungen št. 11/12 1963 — Wien
- Brown Boveri mitteilungen št. 11/12 1963 — Baden
- Siemens zeitschrift št. 2 1964 — Erlangen

KINO »SVOBODA« KIDRIČEVO

ima v mesecu aprilu 1964 sledeči program:

- 1. in 2. DRZNE PREVARE, ruski barvni kinemaskopski film;
- 4. in 5. TAJNI SODELAVEC, ameriški črno-beli film;
- 8. in 9. KUTUZOV, ruski črno-beli film;
- 11. in 12. NEZNANA ŽENA, egiptovski črnobeli film;
- 15. in 16. DR., jugoslovanski črnobeli film;
- 18. in 19. RIO BRAVO, ameriški barvni vstaviz. film, traja 3 ure;
- 22. in 23. KROG PREVAR, angleški barvni kinemaskopski film;
- 25. in 26. SEVER-SEVEROZA-HOD, ameriški barvni vstaviz. film;
- 29. in 30. SATAN MAMI Z LJUBEZNIJO, nemški črnobeli film, in izven programa 1. do 3. V. IZ OČI V OČI, jugoslovanski črnobeli film.

Personalne spremembe

Člani kolektiva, ki dopolnijo v marcu 1964 najdaljšo neprekinjeno delovno dobo v tovarni:

18 let: Mirko Koser, nastopil službo 1. 3. 1946;

17 let: Alojz Dajnko, nastopil službo 25. 5. 1947, Franc Klajderič 3. 3. 1947, Anton Kokol 17. 3. 1947, Jakob Kornet 25. 3. 1947, Alojz Kristovič 22. 3. 1947, Janez Lesjak, 18. 3. 1947, Jože Srpič 18. 3. 1947 in Ferdinand Zalar 20. 3. 1947;

16 let: Anton Leskovar, nastopil službo 10. 3. 1948, Zdravko Zavrtnik 17. 3. 1948.

15 let: Štefan Dončec, nastopil službo 30. 3. 1949, Franc Kolečnik 3. 3. 1949, Ana Plajnshek 2. 3. 1949 in Štefan Svenšek 26. 3. 1949;

14 let: Mirko Adamčič, nastopil službo 2. 3. 1950, Ludvik Anžel 15. 3. 1950, Konrad Kajnih 1. 3. 1950, Jože Toplak 1. 3. 1950;

12 let: Janez Cafuta, nastopil službo 10. 3. 1952, in Adolf Vođušek 8. 3. 1952;

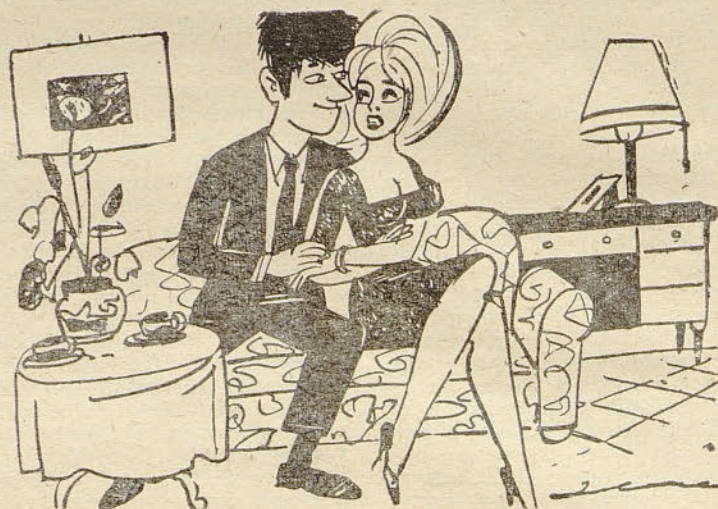
10 let: Anton Tement, nastopil službo 11. 3. 1954.

Novi člani kolektiva: Emil Valenko, urar, Renata Hostnik, kemo-tehnik.

Odšli iz podjetja: Jože Emeršič in Ivan Belšak iz PE elektrolize, Ivan Lorber iz PE livarne in Jože Peršuh iz PE el. vzdrževanja.

Naši 50-letniki: Evgen Andrejek, rojen 20. 3. 1914, in Ivan Herkovič, rojen 3. 3. 1914.

Novi družinski člani: Jože Petrovič je dobil Branka, Franc Bratuša — Marjano, Ivan Krajnc — Ano, Jože Drevenšek — Cecilijo, Franc Dobnik — Franceta, Stanko Breg — Milana, Anton Tomažič — Danico, Anton Murko — Darinko in Anton Lozar — Marjeto. M.T.

»Draga, pri meni imaš vsak dan višjo ceno!«
— »Lepo te prosim, ne govori mi še ti o cenah!«

OBVESTILO

Obveščamo vse člane našega kolektiva, da lahko svoje prispevke za »ALUMINIJ« oddajo v pisarni svoje proizvodne enote (obrata), te pa naprej uredniškemu odboru (telefoni: 240, 405, 420, 250).

Uredniški odbor želi čimveč prispevkov članov kolektiva iz proizvodnje. Kdor želi v zvezi s prispevki pojasniti, jih dobi, če pokliče eno od gornjih telefonskih števil.

LESTEV, KI GRE V TORBO

Eden od mnogih ameriških radovednežev je postal zaradi te svoje lastnosti izumitelj. Ker v veliki gneči ni mogel videti čez glave sogledalcev, je izumil lestev, ki gre v aktovko. Lestev je iz aluminija. Razstavljena je 0,75 m visoka in zelo stabilna. Tehta le 2 kg!

POGOVOR O STATUTU

— Poslušaj, Franček, ali si že kaj bral osnutek našega statuta?

— Seveda sem že.

— No, pa si odkril kaj takega, na kar so pozabili?

— To ne, pač pa so celo tako natančni, da mi zagotavljajo nekaj, kar je po naračnih zakonih že vsakomur zagotovljeno.

— Me pa res zanima, kaj bi lahko bilo to?

— Ja, v 188. členu nam na podlagi socialnega zavarovanja zagotavljajo starost.

28 kg ALUMINIJA V AMERIŠKEM AVTOMOBILU

Današnja potrošnja aluminija na osebnih avtomobilih v ZDA znaša ca. 28 kg. Ako upoštevamo vse aluminijske dele posameznih tipov avtomobilov na svetu, znaša potrošnja na avtomobil ca. 118 kg. Pri letni proizvodnji 6 milijonov avtomobilov dobimo ca. 750.000 ton letne potrošnje aluminija za osebne avtomobile!

PLETILKE

Pletilne igle iz aluminija so v zadnjem času velika moda pri ženah v Angliji. Ne samo da so lahke, tudi eleksirane so v lepih živih barvah! Neka firma v Angliji izdelata tedensko 2.250.000 takih igel.

Tako smo gradili letno kopališče

Naše novo letno kopališče bo letos vstopilo v svojo drugo sezono. Služi ne le razvedrilo in rekreaciji naših delavcev in njihovih družin, temveč tudi športu. Otroci in mladina si v soncu in vodi nabirajo moči in kdo ve, če ne bomo imeli v Kidričevem že leto še talente za telesnovzgojne discipline v vodi.

Na sliki: malčki so vzradoščeni gledali, kako smo gradili letno kopališče.

